

*Anne Gro Hustoft, Henning Hartvedt,
Erik Nymoen, Margareta Stålnacke og
Harald Utne*

**Standard for økonomiske
regioner**
Etablering av publiseringsnivå
mellom fylke og kommune

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, april 1999
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4671-7
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

00.90 Metoder, modeller, dokumentasjon

Emneord

Fylke
Kommune
Regional inndeling
Publiseringsnivå
Standarder
Økonomiske regioner

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

Sammendrag

Anne Gro Hustoft, Henning Hartvedt, Erik Nymoen, Margareta Stålnacke og Harald Utne

Standard for økonomiske regioner

Etablering av publiseringsnivå mellom fylke og kommune

Rapporter 99/6 • Statistisk sentralbyrå 1999

Denne publikasjonen presenterer en ny regional inndeling (standard) på nivå mellom fylke og kommune. Den nye inndelingen skal hovedsakelig representere et hensiktsmessig publiseringsnivå for statistikk, men den skal også tilsvare det regionale nivå som EU har definert som sin NUTS 4-inndeling. En konsekvens av dette, er at regionene ikke kan krysse fylkesgrensene. NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) er EUs standard for regional inndeling. Arbeidet med den nye inndelingen har tatt utgangspunkt i SSBs standarder for inndeling i handelsområder og prognoseregioner. Regionene i den nye inndelingen kalles økonomiske regioner, fordi kriteriene som er brukt for å definere regionene (f.eks. arbeidsmarked og varehandel), er knyttet til områdets økonomiske forhold. Landet er delt inn i 90 økonomiske regioner. Den nye inndelingen tilsvare nivået REGIN 4 i SSBs regionale inndeling (REGIN). REGIN 1 består av hele landet, REGIN 2 av landsdelene, REGIN 3 av fylkene og REGIN 5 av kommunene.

Inndelingen har vært på intern høring i SSB og på ekstern høring hos relevante instanser, bl.a. fylkeskommunene. SSB takker for de kommentarene som er kommet inn.

Bruk av standarden vil vise eventuelle behov for revisjoner, f.eks. knyttet til navnsetting av regioner. Den endelige utgaven av standarden vil senere publiseres i serien Norges offisielle statistikk (NOS), etter innarbeiding av eventuelle nødvendige revisjoner.

Arbeidet med standard for økonomiske regioner har vært utført av en tverrfaglig prosjektgruppe bestående av Henning Hartvedt (seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk), Erik Nymoen (seksjon for demografi og levemålsforskning), Margareta Stålnacke (seksjon for statistiske metoder og standarder), Harald Utne (seksjon for folke- og bolig telling) og Anne Gro Hustoft (seksjon for statistiske metoder og standarder). Anne Gro Hustoft har vært prosjektleder, og har også stått for utarbeidingen av publikasjonen. Ansvarlig seksjonsleder for standarden er Elisabetta Vassenden (seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk).

Emneord: Fylke, kommune, regional inndeling, publiseringsnivå, standarder, økonomiske regioner

Innhold

1. Bakgrunn for og formål med prosjektet	7
2. Behovet for et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune.....	8
3. Ambisjonsnivå og inndelingskriterier	9
4. Høringsrunder	10
5. Utvelgelse av senterkommuner.....	11
5.1. Gjennomgang av de enkelte fylker.....	12
6. Inndeling i regioner	24
6.1. Gjennomgang av de enkelte fylker.....	25
7. Koding	34
8. Oversikt over regionene	35
Vedlegg	
A. Kart	49
B. Kommuneinndeling pr. 1. januar 1999	69
C. Oversikt over landsdeler	74
D. Høringsinstanser	75
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter.....	76

Tabellregister

5. Utvelgelse av senterkommuner	
5.2. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Østfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	12
5.3. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Akershus. 1997	13
5.4. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Akershus. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Oslo er også tatt med for å vise dens egenskap som "arbeidsmarkedsmagnet". 1997	13
5.5. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hedmark. 1997	13
5.6. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hedmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	14
5.7. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Oppland. 1997	14
5.8. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Oppland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	14
5.9. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Buskerud. 1997	15
5.10. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Buskerud. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	15
5.11. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vestfold. 1997.....	16
5.12. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vestfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Drammen er tatt med for å vise dens egenskap som "magnet" for Svelvik og Sande. 1997.....	16
5.13. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Telemark. 1997	16
5.14. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Telemark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	16

5.15. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Aust-Agder. 1997.....	17
5.16. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Aust-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra senterkommunene til Kristiansand, er tatt med for å vise Kristiansands egenskap som "arbeidskraftmagnet". 1997	17
5.17. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motor-kjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vest-Agder. 1997	17
5.18. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vest-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	17
5.19. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Rogaland. 1997	18
5.20. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Rogaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	18
5.21. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hordaland. 1997	19
5.22. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hordaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	19
5.23. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sogn og Fjordane. 1997	19
5.24. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sogn og Fjordane. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	20
5.25. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Møre og Romsdal. 1997	20
5.26. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Møre og Romsdal. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	20
5.27. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sør-Trøndelag. 1997.....	21
5.28. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sør-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	21
5.29. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nord-Trøndelag. 1997	21
5.30. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nord-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	21
5.31. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nordland. 1997	22
5.32. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nordland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	22
5.33. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Troms. 1997.....	22
5.34. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Troms. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	22
5.35. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Finnmark. 1997	23
5.36. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Finnmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997	23

1. Bakgrunn for og formål med prosjektet

Gjennom SSBs arbeid med å dokumentere regionale standarder (arbeidet er publisert i NOS C 513) ble det avdekket et behov for å revidere standard for handelsområder. Bortsett fra justeringer knyttet til endringer i kommunegrenser og antall kommuner, har ikke standarden vært revidert siden 1966. I de vel 30 årene som er gått siden revisjonen, har det skjedd store endringer innen utbygging av kommunikasjon og sentre, og en ny revisjon var nødvendig for å undersøke hvordan inndelingen gjenspeiler dagens virkelighet.

Det er naturlig å se revisjonen av handelsområder i sammenheng med standard for prognoseregioner. De to standardene representerer samme regionale nivå (nivået mellom kommune og fylke), og har flere av inndelingskriteriene felles. Prognoseregionene vil derfor også utgjøre en del av grunnlaget som den nye inndelingen bygger på.

Et ytterligere argument for revisjon/samordning av standardene for handelsområder og prognoseregioner er at det nye mellomnivået kan utgjøre SSBs forslag til en NUTS 4-analog¹ inndeling som kan brukes ved rapportering av regionale data til Eurostat (SSBs NUTS 3 og NUTS 5 analoge nivå er hhv. fylke og kommune). NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) er EUs standard for regional inndeling.

*Formålet med dette prosjektet blir derfor, med utgangspunkt i standard for handelsområder og standard for prognoseregioner, å komme fram til en ny standard for et regionalt nivå mellom fylke og kommune. Den nye standarden skal hovedsakelig representere et hensiktsmessig publiseringsnivå for statistikk, men skal også være analog til Eurostats NUTS 4 inndeling. Den nye standarden kalles standard for **økonomiske regioner** fordi kriteriene som er brukt for å definere regionene (f.eks. arbeidsmarked og varehandel), er knyttet til områdets økonomiske forhold.*

¹ Vi nytter betegnelsen NUTS-analog fordi SSB ikke har anledning til å kalle sin inndeling NUTS siden Norge ikke er medlem av EU. Den foreslåtte inndelingen vil tilsvare det regionale nivå EU har definert som sin NUTS 4-inndeling.

2. Behovet for et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune

Utgangspunktet for dette prosjektet er to eksisterende inndelinger i SSB, nemlig handelsområder og prognoseregioner. Målet for prosjektet har vært å komme fram til en ny regional inndeling som vil gi et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune.

Standardene for handelsområder og prognoseregioner er ikke av de mest brukte i SSB, men en mener likevel at det er et generelt behov for det rapporteringsnivå disse representerer. Det skyldes at det i flere statistikker vil være hensiktsmessig med områder som er større enn (f.eks. for å ivareta konfidensialitets-hensyn) og mer stabile enn (f.eks. når det gjelder arbeidsmarked) kommuner. Fordi det er flere seksjoner i SSB som trenger et slikt inndelingsnivå, er det viktig at det etableres en felles standard for dette.

SSB ser også etableringen av den nye inndelingen i sammenheng med Eurostats NUTS-inndeling. Norge er ikke pålagt å rapportere til Eurostat på regionalt nivå, men SSB ønsker å delta i denne rapportering, og det eneste av NUTS-nivåene som Norge ikke har noen analogi til, er NUTS 4-nivået. Det vil derfor også av denne grunn være nyttig å få definert et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune. *For å oppfylle kravene til en NUTS 4-analog inndeling må regionene bestå av hele, sammenhengende kommuner, og regionene må ikke krysse fylkesgrensene.*

3. Ambisjonsnivå og inndelingskriterier

Prosjektgruppen fikk i utgangspunktet i oppgave å vurdere ulike alternativer for en regional inndeling. Det mest ambisiøse alternativet var å etablere funksjonelle regioner basert på handel og service- og/eller arbeidsmarkedsforhold. Dette ville imidlertid blitt et svært ressurskrevende alternativ fordi det, etter hva prosjektgruppen har brakt på det rene, så å si ikke finnes informasjon knyttet til hvor en gitt befolkning handler hva eller hvor de kjøper sine tjenester. Slike data er nødvendige for å definere funksjonelle regioner knyttet til handel, og prosjektet måtte i tilfellet lagt opp til et “nybrottsarbeid” på datainnsamlingssiden. Prosjektgruppen konkluderte med at det ut fra den forventede bruken av inndelingen, ikke kunne rettferdiggjøres å bruke så store ressurser som dette alternativet krever, noe prosjektets styringsgruppe sluttet seg til. Disse funksjonelle regionene måtte også forventes å krysse fylkesgrensene, og ville dermed heller ikke oppfylle kravene til en NUTS 4-analog inndeling.

Styringsgruppen gikk, etter prosjektgruppens anbefaling, inn for et alternativ som ikke vil gi en reell/ideell representasjon av noe fenomen (handel, arbeidsmarked e.l.), men som vil utgjøre et hensiktsmessig presentasjonsnivå. Kartleggingen av hvilken informasjon som finnes innenfor området, viste at de beste dataene som finnes for interaksjon mellom kommuner, er pendlingstabeller. Disse tabellene viser hvilke kommuner folk bor i, og hvilke kommuner de arbeider i. Dermed kan en få et bilde av hvilke kommuner som tiltrekker seg arbeidskraft, og hvilke som har lekkasje av arbeidskraft. Fordi dette er de eneste relevante interaksjonsdataene vi har, vil inndelingen i stor grad bygge på hvilke kommuner som arbeidsmarkedsmessig hører sammen.

I tillegg kan disse tallene suppleres med omsetningstall.

Innbyggertallet i kommunens største tettsted vil også kunne brukes som en indikator på en kommunes betydning som senter, men dette har vært det minst utslagsgivende av kriteriene.

Når det gjelder regionplasseringen av den enkelte kommune, har vi trukket inn avisomland og flyttemønster der kriteriene ovenfor ikke har vært nok til å avgjøre plasseringen. Lokalkunnskap er brukt i de tilfeller der ingen av de formelle kriteriene har vært nok til å avgjøre hvor en kommune hører hjemme (f.eks. fordi folk stort sett ikke pendler/flytter ut av kommunen, eller fordi de pendler/flytter omtrent like mye til to ulike regioner). Prosjektgruppen har da benyttet seg av gruppens egen geografiske kompetanse, samt kontaktet aktuelle kommuner og fylkeskommuner.

4. Høringsrunder

Inndelingen var først på høring internt i SSB, deretter ble den (i form av Notater 98/62) sendt på eksternt høring til fylkeskommunene og noen andre instanser som kan berøres av den nye inndelingen. Vedlegg D inneholder en oversikt over høringsinstansene og hvem som har svart. SSB vil takke for nyttige innspill fra høringsinstansene.

I høringsrunden har vi fått flere tilbakemeldinger om ønskede endringer, fra enkle omplasseringer av kommuner, til nye sentre og dermed nye regioner. Selv om SSB gjerne vil etterkomme ønsker fra fylkeskommunene og andre interessenter, og gi dem inndelinger de oppfatter som hensiktsmessige ut fra historie, næringsvirksomhet, politisk samarbeid osv., har prosjektgruppen valgt å fastholde de foreslåtte regioner *der plasseringen er klar ut fra våre inndelingskriterier*. I andre tilfeller er kommentarene tatt til følge. Dersom vi f.eks. skulle la fylkeskommunenes inndelinger, basert på forskjellige kriterier og beregnet på å dekke ulike behov, være utslagsgivende, ville den nye regionale inndelingen bli inkonsistent. Eksempelvis har noen fylkeskommuner satsset på inndeling i homogene regioner (f.eks. kystkommuner versus innlandskommuner), mens andre har vektlagt politisk samarbeid eller historiske forhold. Prosjektgruppen er klar over at heller ikke vår inndeling er helt konsistent, rett og slett fordi vi ikke kommer utenom skjønn i en situasjon der de formelle kriterier vi rår over, ikke er tilstrekkelige til å regionbestemme alle landets kommuner. Inndelingen er imidlertid så langt som mulig bygd på de formelle kriteriene som er dokumentert i rapporten.

Det er i denne sammenheng også viktig å understreke at inndelingen ikke er en administrativ inndeling, den er kun ment for publisering av statistikk. Kommuner/fylkeskommuner kan fortsatt bestille statistikk etter andre inndelinger fra SSB, og alle aktuelle SSB-tall vil som før publiseres på kommunenivå. Dermed kan enhver aggregere opp data fra enkeltkommuner til de områder en selv måtte ønske.

Det har kommet noen kommentarer til navnene på regionene. Her har prosjektgruppen valgt å fastholde hovedprinsippet med å navngi regionene etter største tettsted, dvs. senter (ev. to likestilte tettsteder/senter). I regioner der det ikke er noe dominerende senter, har vi imidlertid valgt å navngi etter tradisjonelt område navn (f.eks. Hadeland). Noen fylkeskommuner har ønsket å skifte ut et tettstedsnavn med et tradisjonelt områdenavn, men prosjektgruppen har i flere tilfeller valgt å ikke gjøre dette. Dette er tilfeller der et slikt navneskifte kan gi opphav til forvirring idet våre regioner ikke inneholder akkurat de samme kommuner som tradisjonelt regnes til dette områdenavnet.

5. Utvelgelse av senterkommuner

Prosjektgruppen fant at det mest hensiktsmessige utgangspunktet for regionaliseringen var å identifisere senterkommuner, og tilordne de andre kommunene til disse. *Et generelt kriterium for en senterkommune var at den skulle ha et selvstendig tettsted av en viss størrelse.* Det er vanskelig å sette absolutte tall for “viss størrelse” fordi et tettsted på f.eks. 2000 innbyggere relativt sett vil være lite i noen deler av landet og stort i andre. En må derfor se på størrelse relativt til omliggende områder. *I tillegg vil en kreve av en senterkommune at den har et pendlingsomland (dvs. at sysselsatte i andre kommuner i betydelig grad drar dit for å arbeide).*

Prosjektgruppen har i sitt arbeid med å identifisere senterkommuner tatt utgangspunkt i sentrene i dagens prognoseregioner og handelsdistrikter², og baserer seg dermed på prognoseregionene/handelsdistriktenes underliggende forutsetninger om arbeidsmarked og varehandel. Gruppens viktigste informasjon om dagens interaksjon mellom kommuner skriver seg fra pendlingstabeller, en type tabeller som ikke publiseres som offisiell statistikk. De tall som publiseres for arbeidstakere etter arbeidssted (endelige tall) inneholder en del korreksjoner på bedriftsnivå som SSB ikke har mulighet til å foreta på individnivå. Pendlingstallene må derfor baseres på ikke-korrigerede data. Omfanget av korreksjonene på arbeidssted er relativt sett ikke så stort, men vil kunne være betydelig for de kommuner det gjelder. Pendlingstabellene leveres til brukere på bestilling og omtales da som «foreløpige tall fra SSB».

For visse grupper av arbeidstakere kan det være problemer med å fastsette reell pendling. Dette gjelder f.eks. for ansatte uten fast arbeidssted (særlig personer innen bygge- og anleggsvirksomhet og transportnæringen). Disse vil være registrert ved det arbeidssted de administrativt sorterer under. Det vil derfor være en tendens til for sterk innpendling til de større tettstedene. For ansatte i Forsvaret finnes ikke opplysninger om arbeidssted. For sjøfolk i utenriks sjøfart finnes kun opplysninger om rederiets adresse. Disse to

gruppene er derfor alltid klassifisert som “ikke-pendlere”.

Som det framgår, er det usikkerheter knyttet til pendlingstabellene. Disse er imidlertid, i tillegg til flyttetallene, de eneste tilgjengelige data som sier noe om kryssing av kommunegrenser (tabeller over i hvilke kommuner de sysselsatte bosatt i kommune A, arbeider), og vi har brukt tabeller både fra 1996 og 1997 for å unngå at tilfeldige feil/variasjoner ett år skal tillegges for stor vekt. Tabellen viser hvor stor prosent av de sysselsatte bosatt i kommune A, som arbeider i kommune K. I rapporten er bare tallene fra 1997 tatt med fordi det viste seg at det ikke var betydelig variasjon i pendlingstabellene for disse to årene. Pendlingstabellene indikerer den tiltrekningskraft de enkelte kommuner har med hensyn til tilbud av arbeidsplasser. De fleste senterkommuner vil ha en netto innpendling, men noen, med nærhet til et eller flere større sentre (f.eks. “magneten” Oslo), kan ha netto utpendling.

Vi har dessverre ikke tall som forteller hvor folk gjør sine innkjøp. Varehandelsstatistikken gir tall for omsetning per kommune uten at en dermed vet om det er kommunens egne innbyggere, eller folk fra andre kommuner, som står for handelen. Omsetningen per innbygger gir likevel et nyttig bilde av hvilke kommuner som er viktige handelssentre. Vi har her tatt med tallene fra varehandelsstatistikken i 1997 (detaljhandel, inkl. motorkjøretøyer og bensin).

Som tidligere nevnt, er det problematisk å bruke innbyggertall som kriterium for senter siden størrelseskravet vil variere fra region til region. Vi har likevel “skjelt til” innbyggertallet i kommunens største tettsted for å se om det i noen sammenhenger kan være utslagsgivende. Tettstedstallene som brukes, er hentet fra upubliserte tettstedstabeller per 1.1.97.

Vi står dermed igjen med følgende grunnlag for valg av sentre, rangert etter den vekt de er tillagt:

² Handelsområdene er delt inn i handelsdistrikter. Handelsdistrikter er den inndelingen som tilsvare nivået mellom fylke og kommune.

1. Pendlingstall (arbeidsmarked)
2. Varehandelsstatistikk
3. Befolkningstall i største tettsted

I tillegg til dette er det også i noen tilfeller brukt skjønnt ut fra annen kjennskap til kommunene.

Vi skal i det følgende gå gjennom hvert fylke og se på de vurderinger som er gjort. Startlista for senterkommuner vil, som tidligere nevnt, ta utgangspunkt i sentrene i handelsdistriktene og prognoseregionene. I tillegg vil vi, ut fra tabellen over omsetningstall og befolkning i største tettsted, se om det er flere kommuner som bør vurderes fordi de er et sannsynlig handels- eller befolknings-senter. I tabellene over omsetning er det tatt med så mange kommuner, rangert etter størrelse på omsetningen, at alle antatte senterkommuner kommer med.

Når det gjelder befolknings-sentre, vil vi vurdere alle tettsted med mer enn 5000 innbyggere. I de tilfeller der en kommunes tettsted strekker seg inn i nabo-kommuner, er det bare befolkningen i kommunens egen del av tettstedet som er tatt med.

Alle potensielle senterkommuner vil så tas med i pendlingstabellen. Den videre vurdering vil i stor grad være knyttet til om noen av disse potensielle senterkommunene bør slås sammen eller fjernes fra lista over senterkommuner. Som et generelt kriterium for sammenslåing har prosjektgruppen brukt at kommunene skal ha minst 10 prosent gjensidig pendling. I de tilfeller der en snakker generelt om innpendlingen til kommuner, har vi tatt hensyn til hele pendlingstabellen for det aktuelle fylket. Den tar for stor plass til å vises i rapporten, vi har derfor valgt å kun presentere pendlingstabellene knyttet til de antatte senterkommunene. Kommuner blir fjernet fra senterlista dersom de har liten betydning både som innpendlingskommune og handelssenter. Pendling på under 1 prosent er ikke tatt med i tabellen.

Der det defineres to likestilte senterkommuner, er tettstedet med høyest innbyggertall (innbyggere i kommunens egen del av tettstedet) satt først i betegnelsen på senterområdet (f.eks. 0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg).

5.1 Gjennomgang av de enkelte fylker

01. Østfold

Startliste for senterkommuner

- 0101 Halden
- 0104 Moss
- 0105 Sarpsborg
- 0106 Fredrikstad
- 0124 Askim
- 0125 Eidsberg

5.1. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Østfold. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0125	Eidsberg	Mysen	4403	105
0136	Rygge	Rygge	*	81
0104	Moss	Moss	23957	80
0124	Askim	Askim	11580	72
0105	Sarpsborg	Sarpsborg	38585	68
0106	Fredrikstad	Fredrikstad	51550	61
0101	Halden	Halden	20694	59

* I tettstedsstatistikken regnes størstedelen av Rygge som en del av Moss tettsted.

5.2. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Østfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL					
	0101	0104	0105	0106	0124	0125
FRA						
0101 Halden			5	4		
0104 Moss			2	3		
0105 Sarpsborg	2	2		14		
0106 Fredrikstad	1	2	10			
0124 Askim			1	1		6
0125 Eidsberg			2	1	15	

Ut fra pendlingstabellen ser en at Sarpsborg og Fredrikstad oppfyller sammenslåingskravet knyttet til gjensidig pendling, noe som gjør det naturlig å slå disse sammen til ett "senterområde" med to likestilte sentre. Omsetningsstatistikken viser at begge har en betydelig omsetning per innbygger, Sarpsborg noe mer enn Fredrikstad.

Mellom Eidsberg og Askim er det også en tydelig gjensidig pendling, selv om ikke sammenslåingskravet er oppfylt. Prosjektgruppen velger likevel å slå disse kommunene sammen til ett "senterområde" med to likestilte sentre fordi Eidsberg har en høy omsetning, noe som kan tyde på at kommunen (tettstedet Mysen) er et handelssenter av større betydning enn Askim. Ser vi på hele pendlingstabellen for Østfold, framgår det også at disse to kommunene har omtrent like stor innpendling fra nabokommunene.

Vi ender derfor opp med følgende senterliste for Østfold:

Senterkommuner/-områder

- 0101 Halden
- 0104 Moss
- 0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg
- 0124 Askim/0125 Eidsberg

02. Akershus

Startliste for senterkommuner

0213 Ski
0215 Frogn
0219 Bærum
0231 Skedsmo
0235 Ullensaker
0237 Eidsvoll

5.3. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Akershus. 1997

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0231	Skedsmo	Lillestrøm	*	126
0230	Lørenskog	Lørenskog	*	104
0220	Asker	Asker	*	85
0213	Ski	Ski	10265	83
0235	Ullensaker	Jessheim	7706	79
0214	Ås	Ås	7115	77
0219	Bærum	Sandvika	*	75
0217	Oppegård	*		69
0237	Eidsvoll	Råholt	7247	65
0215	Frogn	Drøbak	10274	51
0213	Nittedal	Slattum	5633	28
0227	Fet	Fetsund	5671	21

* I tettstedsstatistikken regnes disse sentrene som en del av Oslo tettsted, og det oppgis derfor ikke innbyggertall for tettstedene.

5.4. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Akershus. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Oslo er også tatt med for å vise dens egenskap som "arbeidsmarkedsmagnet". 1997

	TIL										
	0213	0214	0215	0219	0220	0230	0231	0233	0235	0237	Oslo
FRA											
0213 Ski		5		3							46
0214 Ås	12		2	2							30
0215 Frogn	6	9		3							38
0219 Bærum					5						41
0220 Asker				23							33
0230 Lørenskog				3			8				53
0231 Skedsmo				2		8		1			45
0233 Nittedal				3		2	5				60
0235 Ullensaker				3		3	8			3	32
0237 Eidsvoll				2		2	4	1	9		19

03. Oslo

Oslo er en region.

04. Hedmark

Startliste for senterkommuner

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0425 Åsnes
0427 Elverum
0437 Tynset

I tillegg til kommunene på startlista vil vi vurdere Ringsaker som mulig senterkommune grunnet stort tettsted.

I tillegg til senterkommunene på lista vil vi vurdere Lørenskog, Asker og Ås som har forholdsvis høy omsetning og er befolkningsentre. Fet og Nittedal har også tettsteder med mer enn 5000 innbyggere, men omsetningen i disse kommunene er liten, og de har i tillegg ca. 70 prosent utpendling og ubetydelig innpendling. De er derfor ikke kandidater til å være senterkommuner.

Lørenskog og Asker har betydelig handel, men de ligger nær større sentre (Skedsmo/Bærum) og kan ikke regnes som likestilte. Det samme er tilfellet for Ås i forhold til Ski. Både Asker og Ås har dessuten betydelig utpendling til sine nabokommuner. Frogn har ingen særlig betydning verken som handelssenter eller innpendlingskommune (også dersom en ser på pendlingstabellen for hele Akershus) og mister derfor status som eget senter. Etter denne vurderingen får vi følgende senterkommuner i Akershus.

Senterkommuner

0213 Ski
0219 Bærum
0231 Skedsmo
0235 Ullensaker
0237 Eidsvoll

5.5. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hedmark. 1997

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0403	Hamar	Hamar	22178	103
0427	Elverum	Elverum	11400	82
0402	Kongsvinger	Kongsvinger	10812	77
0437	Tynset	Tynset	2503	77
0412	Ringsaker	Brumunddal	8330	54
0429	Åmot	Rena	1916	52
0428	Trysil	Innbygda	1983	51
0419	Sør-Odal	Skarnes	1858	50
0430	Stor-Elvdal	Koppang	1255	49
0425	Åsnes	Flisa	1380	49

5.6. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hedmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL					
	0402	0403	0412	0425	0427	0437
FRA						
0402 Kongsvinger						
0403 Hamar			9		2	
0412 Ringsaker		15				
0425 Åsnes	4				2	
0427 Elverum		5	2			
0437 Tynset		1				

Prosjektgruppen anser Åsnes for å være for liten (liten handel, ubetydelig innpendling, også dersom vi ser på pendlingstabellen for hele Hedmark, lavt folketall på Flisa) til å være en senterkommune. Ringsaker regnes som en "forstad" til Hamar grunnet høy pendling. Tynset har betydelig innpendling dersom vi ser på pendlingstabellen for hele fylket, og kommunen har dessuten høy omsetning, så den beholdes som senterkommune. Vi får da følgende senterliste for Hedmark:

Senterkommuner

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0427 Elverum
0437 Tynset

05. Oppland

Startliste for senterkommuner

0501 Lillehammer
0502 Gjøvik
0516 Nord-Fron
0517 Sel
0520 Ringebu
0532 Jevnaker
0534 Gran
0538 Nordre Land
0542 Nord-Aurdal

5.7. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Oppland. 1997

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbygge- re	Omsetning
0542	Nord-Aurdal	Fagernes	1835	111
0502	Gjøvik	Gjøvik	16718	101
0501	Lillehammer	Lillehammer	18664	93
0516	Nord-Fron	Vinstra	2354	78
0517	Sel	Otta	1616	77
0511	Dovre	Dombås	1124	72
0534	Gran	Brandbu/Jaren	3595	64
0538	Nordre Land	Dokka	2574	51
0532	Jevnaker	Jevnaker	3839	49
0520	Ringebu	Ringebu	1306	48
0522	Gausdal	Segalstad bru	829	47
0533	Lunner	Harestua	1657	47
0544	Øystre Slidre	*		45
0514	Lom	Fossbergom	777	42
0513	Skjåk	Bismo	538	40
0529	Vestre Toten	Raufoss	6267	37

* Ingen tettsted oppgitt for Øystre Slidre

I tillegg til kommunene på startlista vil vi vurdere Vestre Toten som mulig senterkommune grunnet stort tettsted. Dovre har forholdsvis høy omsetning, men beskjeden innpendling og få innbyggere og er derfor for liten til å regnes som en senterkommune.

Vestre Toten har lav omsetning og liten innpendling. Den betraktes ikke som egen senterkommune, men anses som "forstad" til Gjøvik. Nordre Land og Ringebu anses også som for små til å være egne senterkommuner (liten innpendling, beskjeden omsetning i forhold til andre senterkommuner). Jevnaker regnes ikke som eget senter grunnet lav omsetning og stor utpendling til Ringerike. Nor-Aurdal og Sel har betydelig innpendling når vi ser på pendlingstabellen for hele Oppland, dessuten har de høy omsetning, og beholdes derfor som senterkommuner.

5.8. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Oppland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL										
	0501	0502	0516	0517	0520	0529	0532	0534	0538	0542	Ringerike
FRA											
0501 Lillehammer		3									
0502 Gjøvik	4										
0516 Nord-Fron	2			5	3						
0517 Sel	2		4								
0520 Ringebu	6		3								
0529 Vestre Toten		21									
0532 Jevnaker								4			27
0534 Gran						1	3				
0538 Nordre Land	2	9									
0542 Nord-Aurdal		1									

Lista over senterkommuner i Oppland blir da som følger:

- Senterkommuner
- 0501 Lillehammer
- 0502 Gjøvik
- 0516 Nord-Fron
- 0517 Sel
- 0534 Gran
- 0542 Nord-Aurdal

06. Buskerud

Startliste for senterkommuner

- 0602 Drammen
- 0604 Kongsberg
- 0605 Ringerike
- 0617 Gol
- 0623 Modum
- 0624 Øvre Eiker

I tillegg til senterkommunene på lista, bør Lier og Nedre Eiker vurderes som senterkommuner pga. folketall i tettsted og høy omsetning (Lier). Nes tas også med pga. høy omsetning.

5.9. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Buskerud. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0617	Gol	Gol	2211	114
0616	Nes	Nesbyen	2156	103
0602	Drammen	Drammen	50544	98
0626	Lier	Tranby	5614	86
0605	Ringerike	Hønefoss	10616	84
0604	Kongsberg	Kongsberg	15812	80
0618	Hemsedal	Hemsedal	529	71
0620	Hol	Geilo	2160	67
0625	Nedre Eiker	Krokstadelva	6716	53
0625	Nedre Eiker	Mjøndalen	6123	53
0619	Ål	Ål	2118	50
0623	Modum	Åmot	3130	46
0624	Øvre Eiker	Hokksund	6696	44

5.10. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Buskerud. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL								
	0602	0604	0605	0616	0617	0623	0624	0625	0626
FRA									
0602 Drammen							1	3	9
0604 Kongsberg	3						1		
0605 Ringerike	1								
0616 Nes	1				13				
0617 Gol	1			4					
0623 Modum	10		4				5	3	1
0624 Øvre Eiker	19	7				3		10	3
0625 Nedre Eiker	37	1					7		6
0626 Lier	21								

Selv om Nes har høy omsetning, må kommunen regnes til Gols "interessesfære" (13 prosent innpendling til Gol). Lier har også høy omsetning, men regnes som en "forstad" til Drammen pga. høy innpendling dit, og siden Drammen er et større senter. Øvre og Nedre Eiker har forholdsvis lav omsetning og betydelig innpendling til Drammen. Kommunene regnes derfor også som "forsteder" til Drammen. Modum har også lav omsetning og innpendling, og en viss utpendling til Drammen (10 prosent), og vil derfor ikke regnes som senterkommune. Lista over senterkommuner i Buskerud blir da som følger:

- Senterkommuner
- 0602 Drammen
- 0604 Kongsberg
- 0605 Ringerike
- 0617 Gol

07. Vestfold

Startliste for senterkommuner

- 0701 Borre
- 0702 Holmestrand
- 0704 Tønsberg
- 0706 Sandefjord
- 0709 Larvik
- 0711 Svelvik
- 0713 Sande

Våle ligger forholdsvis høyt i omsetning, men har stor utpendling, særlig til Tønsberg, og regnes derfor ikke som senterkommune. Sande og Svelvik hører til Drammen arbeidsmarkedsmessig, men siden fylkesgrensene ikke skal krysses i denne regionaliseringen, er det hensiktsmessig å se på kommunene som to likestilte sentre i en egen region. Ingen av kommunene kvalifiserer imidlertid som senterkommune etter

vanlige kriterier; de har forholdsvis lav omsetning, stor utpendling og forholdsvis lavt folketall i største tettsted. Drammen er tatt med i tabellen for å illustrere Sande og Svelviks tilhørighet til denne kommunen.

5.11. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vestfold. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0704	Tønsberg	Tønsberg	26 882	119
0702	Holmestrand	Holmestrand	5 779	71
0706	Sandefjord	Sandefjord	34 283	68
0716	Våle	Kirkev./Br.åsen	883	65
0709	Larvik	Larvik	21 140	64
0701	Borre	Horten	16 793	49
0711	Svelvik	Svelvik	3 510	45
0714	Hof	Hof	758	39
0723	Tjøme	Tjøme	1 732	37
0713	Sande	Selvik	1 861	35

Borre (Horten) har forholdsvis mange innbyggere, men den har betydelig utpendling til Tønsberg og lav omsetning, noe som tyder på handelslekkasje til Tønsberg. Siden Borre likevel er et betydelig befolkningscenter, velger prosjektgruppen å beholde kommunen på senterlista. Lista over senterkommuner/-områder i Vestfold blir da som følger:

Senterkommuner/-områder

0701 Borre
0702 Holmestrand
0704 Tønsberg
0706 Sandefjord
0709 Larvik
0713 Sande/0711 Svelvik

5.12. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vestfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Drammen er tatt med for å vise dens egenskap som "magnet" for Svelvik og Sande. 1997

	TIL									
	0701	0702	0704	0706	0709	0711	0713	0716	Drammen	
FRA										
0701 Borre		2	14	1				1		1
0702 Holmestrand	5		8				2	3		4
0704 Tønsberg	5			2	1					
0706 Sandefjord			6		6					
0709 Larvik			3	8						
0711 Svelvik							2			32
0713 Sande		3	1			2				33
0716 Våle	9	11	22	1						1

08. Telemark

Startliste for senterkommuner

0805 Porsgrunn
0806 Skien
0807 Notodden
0815 Kragerø
0821 Bø
0826 Tinn
0828 Seljord

5.13. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Telemark. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0828	Seljord	Seljord	1 294	109
0807	Notodden	Notodden	7 955	80
0805	Porsgrunn	Porsgrunn	27 549	73
0821	Bø	Bø	2 267	72
0806	Skien	Skien	30 618	71
0815	Kragerø	Kragerø	5 426	57
0826	Tinn	Rjukan	3 686	51
0814	Bamble	Stathelle	5 957	32

5.14. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Telemark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL						
	0805	0806	0807	0815	0821	0826	0828
FRA							
0805 Porsgrunn		20					
0806 Skien	19						
0807 Notodden	1	2					
0815 Kragerø	3	3					
0821 Bø	3	4	4				2
0826 Tinn			1				
0828 Seljord		2	2		4		

I tillegg til senterkommunene i lista kunne Bamble vært aktuell å vurderes som senter pga. innbyggertallet i Stathelle, men kommunen har lav omsetning og ligger for nær større sentre (Porsgrunn og Skien) til at den kan regnes som en senterkommune.

Porsgrunn og Skien har stor gjensidig utveksling av arbeidskraft og oppfyller sammenslåingskriteriet. De blir derfor slått sammen til et "senterområde" med to likestilte sentre. Vi lar foreløpig Tinn og Bø stå som senterkommuner selv om det framgår av den totale

pendlingstabellen for Telemark at ingen av kommunene har noe pendlingsomland, og dermed strider mot "omlandskriteriet". Skjønnsmessig oppfattes de likevel som senterkommuner, og vi vil under selve regionaliseringsarbeidet avgjøre om det er grunn til å beholde dem som egne sentre/regioner. Seljord beholdes også som senterkommune fordi den har fylkets høyeste omsetningstall, og dessuten en viss innpendling, selv om den er lav.

Lista over senterkommuner/-områder i Telemark blir da:

- Senterkommuner/-områder
- 0806 Skien/0805 Porsgrunn
- 0807 Notodden
- 0815 Kragerø
- 0821 Bø
- 0826 Tinn
- 0828 Seljord

09. Aust-Agder

Startliste for senterkommuner

- 0901 Risør
- 0904 Grimstad
- 0906 Arendal
- 0926 Lillesand
- 0937 Evje og Hornnes

5.15. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Aust-Agder. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
0906	Arendal	Arendal	25 411	74
0937	Evje og Hornnes	Evje	1 678	64
0941	Bykle	*		61
0926	Lillesand	Lillesand	5 455	52
0914	Tvedestrand	Tvedestrand	1 932	52
0940	Valle	*		51
0904	Grimstad	Grimstad	8 180	50
0929	Åmli	Åmli	600	46
0901	Risør	Risør	4 430	45

* Disse kommunene er ikke registrert med tettsteder i statistikken.

5.16. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Aust-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra senterkommunene til Kristiansand, er tatt med for å vise Kristiansands egenskap som "arbeidskraftmagnet". 1997

	TIL					Kristiansand
	0901	0904	0906	0926	0937	
FRA						
0901 Risør			9			
0904 Grimstad			23	3		3
0906 Arendal		5				2
0926 Lillesand		4	4			24
0937 Evje og Hornnes						8

Bykle har forholdsvis stor omsetning, men har ingen innpendling, og er dessuten uten tettsted, og kan derfor ikke regnes som senterkommune. Evje og Hornnes beholdes som senter fordi kommunen har høy omsetning, og dessuten en viss innpendling (når pendlingstabellen for hele Aust-Agder tas i betraktning). Grimstad har forholdsvis lav omsetning og stor innpendling til Arendal og regnes derfor som forstad til denne. Det samme gjelder Tvedestrand. Lillesand har stor utpendling til Kristiansand (er tatt med i tabellen), men beholdes likevel foreløpig som et senter. Risør beholdes også foreløpig som senterkommune, men bør vurderes i forbindelse med regionaliseringen fordi den har stor utpendling og lav omsetning.

Lista over senterkommuner i Aust-Agder blir da:

- Senterkommuner
- 0901 Risør
- 0906 Arendal
- 0926 Lillesand
- 0937 Evje og Hornnes

10. Vest-Agder

Startliste for senterkommuner

- 1001 Kristiansand
- 1002 Mandal
- 1003 Farsund
- 1004 Flekkefjord

5.17. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motor-kjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vest-Agder. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1032	Lyngdal	Lyngdal	4 381	91
1001	Kristiansand	Kristiansand	57 595	77
1002	Mandal	Mandal	9 316	66
1037	Kvinesdal	Liknes	2 042	60
1004	Flekkefjord	Flekkefjord	5 590	56
1003	Farsund	Farsund	3 128	44
1014	Vennesla	Vennesla	8 685	39
1018	Søgne	Søgne	5 935	34

5.18. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vest-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL						
	1001	1002	1003	1004	1014	1018	1032
FRA							
1001 Kristiansand					2	1	
1002 Mandal		11					1
1003 Farsund		2					6
1004 Flekkefjord		2					
1014 Vennesla		41					
1018 Søgne		46	2				
1032 Lyngdal		3		12			

Søgne og Vennesla kunne være senterkommunekandidater pga. innbyggertallet i tettstedet. Men omsetningen er liten, og innpendlingen til Kristiansand svært stor, så Søgne og Vennesla kan likevel ikke anses som aktuelle senterkommuner.

Lyngdal og Farsund har en tydelig gjensidig pendling, men ikke nok til å oppfylle sammenslåingskriteriet. Prosjektgruppen velger likevel å slå disse kommunene sammen til et senterområde med to likestilte sentre. Dette skyldes at Lyngdal med sin høye omsetning er et handelssenter i regionen, og kommunen har i tillegg en del innpendling fra nabokommuner (dersom en ser på pendlingstabellen for hele Vest-Agder). Kvinesdal har forholdsvis høy omsetning, men pendlingstabellen for hele Vest-Agder viser at kommunen har ubetydelig innpendling, men betydelig utpendling til Flekkefjord. Den er derfor ikke aktuell som senterkommune.

Lista over Vest-Agders senterkommuner/-områder blir som følger:

Senterkommuner/-områder

1001 Kristiansand
1002 Mandal
1032 Lyngdal/1003 Farsund
1004 Flekkefjord

11. Rogaland

Startliste for senterkommuner

1101 Eigersund
1102 Sandnes
1103 Stavanger
1106 Haugesund
1121 Time
1135 Sauda

5.19. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Rogaland. 1997

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1106	Haugesund	Haugesund	28 360	120
1102	Sandnes	Sandnes	36 999	82
1103	Stavanger	Stavanger	102 486	73
1121	Time	Bryne	5 705	64
1101	Eigersund	Eigersund	8 346	56
1124	Sola	Tananger	5 655	44
1130	Strand	Jørpeland	5 022	44
1114	Bjerkreim	Vikeså	694	42
1154	Vindafjord	*		41
1149	Karmøy	Kopervik	6 710	40
1149	Karmøy	Åkrehamn	6 081	40
1119	Hå	Nærbø	4 143	40
1135	Sauda	Sauda	4 582	39
1122	Gjesdal	Ålgård/Figgjo	6 196	36

* Kommunen er ikke registrert med noe tettsted i statistikken.

I tillegg til senterkommunene i startlista kunne det være aktuelt å vurdere Sola, Strand, Gjesdal og Karmøy pga. befolkningsstørrelse i største tettsted. Tettstedene på Karmøy har imidlertid lav omsetning, og Karmøy er dessuten nabokommune til et senter med svært høy omsetning og høyt innbyggertall (Haugesund), og er derfor ikke aktuelle som eget senter. Gjesdal har også så lav omsetning og så høy innpendling til Stavanger/Sandnes at kommunen ikke kan utgjøre noe senter. Time har høy utpendling til Stavanger/Sandnes, men tettstedet Bryne har så høy omsetning at kommunen foreløpig beholdes som senterkommune.

5.20. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Rogaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL							
	1101	1102	1103	1106	1121	1124	1130	1135
FRA								
1101 Eigersund		2	5					
1102 Sandnes			32		2	7		
1103 Stavanger		7				7		
1106 Haugesund		3						
1121 Time		13	15			4		
1124 Sola		9	41					
1130 Strand		2	21			3		
1135 Sauda			3	1				

Stavanger og Sandnes slås sammen til et senterområde. Her er heller ikke sammenslåingskriteriet på pendlingssida oppfylt, men Sandnes er så viktig som handelssenter at kommunene betraktes som to likestilte sentre. Strand anses som for liten til å være senter, kommunen har liten innpendling og så stor utpendling til Stavanger/Sandnes at det er mest hensiktsmessig å betrakte den som en "forstad" til dette området. Strand har dessuten lav omsetning per innbygger i forhold til de andre senterkommunene. Sola har så stor innpendling til Stavanger/Sandnes at det er naturlig å se kommunen som "forstad" til dette området. Sauda fastholdes foreløpig som senterkommune tross lav omsetning og liten innpendling. Kommunen er i omtrent samme situasjon som Tinn (Telemark) - et isolert senter.

Lista over senterkommuner/-områder i Rogaland blir da:

Senterkommuner/-områder

1101 Eigersund
1103 Stavanger/1102 Sandnes
1106 Haugesund
1121 Time
1135 Sauda

12. Hordaland

Startliste for senterkommuner

1201 Bergen
1214 Ølen
1221 Stord
1228 Odda
1235 Voss
1238 Kvam
1263 Lindås

5.21. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hordaland. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1201	Bergen	Bergen	198 627	72
1235	Voss	Vossevangen	5437	64
1221	Stord	Leirvik	10309	57
1263	Lindås	Knarvik	2129	56
1228	Odda	Odda	5731	55
1238	Kvam	Norheimsund	1630	46
1214	Ølen	Ølen	950	46

5.22. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hordaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL							Haugesund
	1201	1214	1221	1228	1235	1238	1263	
FRA								
1201 Bergen								
1214 Ølen	3		3					14
1221 Stord	3							
1228 Odda	2							
1235 Voss	6							
1238 Kvam	5							
1263 Lindås	23							

Lindås vil bli vurdert slått sammen med Bergen pga. høy innpendling, men endelig avgjørelse om dette må tas under arbeidet med regionaliseringen der også forholdet til nabokommunene tas med i betraktningen. Ølen er heller ikke et senter etter tradisjonelle kriterier (lavt folketall, og forholdsvis lav omsetning og innpendling), men vi har her et tilfelle analogt til Svelvik/Sande, en region som har større tilhørighet til et annet fylke enn sitt eget. Haugesund er tatt med i tabellen for å vise dette.

Lista over senterkommuner i Hordaland blir da:

Senterkommuner:

1201 Bergen
1214 Ølen
1221 Stord
1228 Odda
1235 Voss
1238 Kvam
1263 Lindås

14. Sogn og Fjordane

Startliste for senterkommuner

1401 Flora
1416 Høyanger
1420 Sogndal
1432 Førde
1443 Eid
1449 Stryn

5.23. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sogn og Fjordane. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1432	Førde	Førde	7641	146
1420	Sogndal	Sogndalsfjøra	2962	88
1443	Eid	Nordfjordeid	2528	67
1445	Gloppen	Sandane	1934	65
1449	Stryn	Stryn	1878	59
1439	Vågsøy	Måløy	2146	58
1401	Flora	Florø	7500	50
1424	Årdal	Øvre Årdal	3585	44
1422	Lærdal	Lærdalsøyri	893	39
1431	Jølster	Skei	312	39
1416	Høyanger	Høyanger	1731	38

Da Gloppen kommune har høyere omsetning pr. innbygger enn Stryn kommune (henholdsvis 65 000 kr. og 59 000 kr. pr. innb.), og tettstedet Sandane i Gloppen kommune har omtrent samme innbyggertall som Stryn tettsted, velger prosjektgruppen å betrakte Gloppen og Stryn som likestilte senterkommuner. Kriteriet med 10 prosent gjensidig pendling er ikke oppfylt for noen av de likestilte sentrene i Sogn og Fjordane, men siden pendlingen i fylket er så lav, tillegges dette kriteriet liten vekt her. Da tettstedet Øvre Årdal har flere innbyggere enn Sogndalsfjøra tettsted, og Årdal kommune har omtrent like mange arbeidsplasser (flere innpendlere enn utpendlere) som Sogndal kommune, velger prosjektgruppen også å betrakte kommunene Sogndal og Årdal som likestilte senterkommuner (til tross for den lave omsetningen i Årdal kommune). De samme betraktninger gjør seg gjeldende for kommunene Vågsøy og Eid. Tettstedet Nordfjordeid har flere innbyggere enn Måløy tettsted, men Vågsøy kommune har flere arbeidsplasser enn Eid kommune og positiv pendlingsbalanse (i motsetning til Eid kommune). Disse kommunene anses derfor også som likeverdige sentre.

Høyanger har forholdsvis lav omsetning og ingen innpendling fra de andre senterkommunene, men pendlingstabellen for hele Sogn og Fjordane viser at kommunen har en viss innpendling fra nabokommuner, og må anses som et senter for disse. Kommunen beholdes derfor i lista over senterkommuner.

5.24. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sogn og Fjordane. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

FRA	TIL									
	1401	1416	1420	1424	1432	1439	1443	1445	1449	
1401 Flora					3					
1416 Høyanger					3					
1420 Sogndal				1	1					
1424 Årdal			1							
1432 Førde	1									
1439 Vågsøy						2				
1443 Eid						3		2	3	
1445 Gloppen	1				4		2		2	
1449 Stryn				1		2				

Lista over senterkommuner/-områder i Sogn og Fjordane blir dermed:

Senterkommuner/-områder:

1401 Flora
 1416 Høyanger
 1420 Sogndal/1424 Årdal
 1432 Førde
 1439 Vågsøy/1443 Eid
 1445 Gloppen/1449 Stryn

15. Møre og Romsdal

Startliste for senterkommuner

1502 Molde
 1503 Kristiansund
 1504 Ålesund
 1516 Ulstein
 1519 Volda
 1520 Ørsta
 1525 Stranda
 1539 Rauma
 1563 Sunndal
 1566 Surnadal

5.25. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Møre og Romsdal. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1504	Ålesund	Ålesund	24574	101
1502	Molde	Molde	17825	91
1503	Kristiansund	Kristiansund	16782	83
1516	Ulstein	Ulsteinvik	3828	72
1520	Ørsta	Ørsta	5783	61
1563	Sunndal	Sunnalsøra	3962	57
1523	Ørskog	Sjøholt	1056	55
1566	Surnadal	Skei-Surnd.øra	2039	53
1528	Sykkylven	Sykkylven	3789	53
1519	Volda	Volda	4945	53
1548	Fræna	Elnevågen	1949	49
1539	Rauma	Åndalsnes	2136	47
1517	Hareid	Hareid	3005	44
1551	Eide	Eide	879	44
1525	Stranda	Stranda	2574	41

5.26. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Møre og Romsdal. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

FRA	TIL									
	1502	1503	1504	1516	1519	1520	1525	1539	1563	1566
1502 Molde										
1503 Kristiansund		1								
1504 Ålesund										
1516 Ulstein										
1519 Volda					1			14		
1520 Ørsta					2			14		
1525 Stranda										
1539 Rauma										
1563 Sunndal										
1566 Surnadal										3

Ørsta og Volda har betydelig gjensidig pendling og oppfyller sammenslåingskriteriet. Disse kommunene slås sammen til et senterområde. Stranda beholdes inntil videre som senterkommune. Den har lavere omsetning, men noe større innpendling enn Sykkylven som også tilhører Stranda handelsdistrikt og prognose-region. Rauma beholdes også foreløpig som senterkommune (selv om den ikke har høy omsetning) fordi den utgjør et eget handelsdistrikt og pronoseregion.

Lista over senterkommuner/-områder for Møre og Romsdal blir da:

Senterkommuner/-områder

1502 Molde
 1503 Kristiansund
 1504 Ålesund
 1516 Ulstein
 1520 Ørsta/1519 Volda
 1525 Stranda
 1539 Rauma
 1563 Sunndal
 1566 Surnadal

16. Sør-Trøndelag

Startliste for senterkommuner/-områder

- 1601 Trondheim
- 1620 Frøya/1617 Hitra
- 1621 Ørland
- 1634 Oppdal
- 1638 Orkdal
- 1640 Røros
- 1664 Selbu

5.27. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sør-Trøndelag. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1601	Trondheim	Trondheim	137 123	77
1640	Røros	Røros	3417	71
1621	Ørland	Brekstad	1741	69
1634	Oppdal	Oppdal	3466	68
1638	Orkdal	Orkanger/Fannrem	6107	65
1636	Meldal	Løkken	1488	51
1648	Midtre Gauldal	Støren	1625	45
1612	Hemne	Kyrksæterøra	2415	44
1620	Frøya	Hammarvika	618	39
1630	Åfjord	Å	1076	39
1617	Hitra	Fillan	524	38
1664	Selbu	Mebonden	803	27

5.28. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sør-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL							
	1601	1617	1620	1621	1634	1638	1640	1664
FRA								
1601 Trondheim								
1617 Hitra	5		4					
1620 Frøya	5	4						
1621 Ørland	5							
1634 Oppdal	6							
1638 Orkdal	11							
1640 Røros	3							
1664 Selbu	15							

Hitra og Frøya er små til å være sentre, men siden de har lite utpendling og noe gjensidig pendling, beholdes de som et senterområde med to likeverdige tettsteder (Fillan/Hammarvika). Selbu tas imidlertid ut av lista over senterkommuner. Mebonden har lavt folketall, omsetningen i kommunen er lav, og utpendlingen til Trondheim betydelig.

Lista for Sør-Trøndelag blir dermed:

Senterkommuner/-områder:

- 1601 Trondheim
- 1620 Frøya/1617 Hitra
- 1621 Ørland
- 1634 Oppdal
- 1638 Orkdal
- 1640 Røros

17. Nord-Trøndelag

Startliste for senterkommuner

- 1702 Steinkjer
- 1703 Namsos
- 1714 Stjørdal
- 1719 Levanger
- 1742 Grong
- 1750 Vikna

5.29. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nord-Trøndelag. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1703	Namsos	Namsos	8 844	106
1702	Steinkjer	Steinkjer	10 369	78
1714	Stjørdal	Stjørdalshalsen	9 794	73
1742	Grong	Grong	951	68
1721	Verdal	Verdalsøra	4 828	56
1719	Levanger	Levanger	6 600	55
1750	Vikna	Rørvik	2 411	51

5.30. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nord-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL							Trondheim
	1702	1703	1714	1719	1721	1742	1750	
FRA								
1702 Steinkjer				2	4			3
1703 Namsos	1							2
1714 Stjørdal				2				16
1719 Levanger	4		2		8			3
1721 Verdal	6			14				3
1742 Grong	2	5						2
1750 Vikna			2					3

Levanger og Verdal har gjensidig pendling av en viss størrelse selv om ikke sammenslåingskriteriet er oppfylt. Kommunene er også omtrent like når det gjelder omsetning, og prosjektgruppen velger derfor å betrakte disse kommunene som ett senterområde med to likestilte sentre.

Stjørdal har en betydelig utpendling til Trondheim (16 prosent, Trondheim er derfor tatt med i tabellen), men beholdes likevel som senterkommune fordi den ut fra omsetningen synes å være et handelssenter og har noe innpendling fra nabokommuner (når en ser på pendlingstabellen for hele Nord-Trøndelag). Det samme er tilfellet for Grong som har et lavt innbyggertall, men en forholdsvis høy omsetning per innbygger og en viss innpendling fra nabokommunene selv om de absolutte tall for pendling er små.

Lista over senterkommuner/-områder i Nord-Trøndelag blir da som følger:

Senterkommuner/-områder

1702 Steinkjer
1703 Namsos
1714 Stjørdal
1719 Levanger/1721 Verdal
1742 Grong
1750 Vikna

18. Nordland

Startliste for senterkommuner

1804 Bodø
1805 Narvik
1813 Brønnøy
1820 Alstahaug
1824 Vefsn
1833 Rana
1841 Fauske
1865 Vågan
1870 Sortland

5.31. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nordland. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1870	Sortland	Sortland	4 146	101
1804	Bodø	Bodø	33 453	72
1805	Narvik	Narvik	14 018	72
1820	Alstahaug	Sandnessjøen	5 528	68
1824	Vefsn	Mosjøen	9 583	67
1833	Rana	Mo i Rana	19 821	67
1865	Vågan	Svolvær	4 125	65
1813	Brønnøy	Brønnøysund	4 107	59
1860	Vestvågøy	Leknes	2 139	58
1841	Fauske	Fauske	5 948	56

5.32. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nordland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL								
	1804	1805	1813	1820	1824	1833	1841	1865	1870
FRA									
1804 Bodø									
1805 Narvik	1								
1813 Brønnøy	1								
1820 Alstahaug	2								
1824 Vefsn	2					1			
1833 Rana				1					
1841 Fauske	13								
1865 Vågan	1								
1870 Sortland	2								

Fauske har høy pendlingsprosent og lav omsetning i forhold til Bodø. Kommunen regnes derfor ikke som et eget senter. Lista over Nordlands senterkommuner blir dermed:

Senterkommuner

1804 Bodø
1805 Narvik
1813 Brønnøy
1820 Alstahaug
1824 Vefsn
1833 Rana
1865 Vågan
1870 Sortland

19. Troms

Startliste for senterkommuner

1901 Harstad
1902 Tromsø
1922 Bardu
1924 Målselv
1931 Lenvik
1942 Nordreisa

5.33. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Troms. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
1901	Harstad	Harstad	18617	75
1931	Lenvik	Finnsnes	3799	74
1902	Tromsø	Tromsø	47847	70
1924	Målselv	Andselv	2553	67
1922	Bardu	Setermoen	2171	59
1942	Nordreisa	Storslett	1358	58

5.34. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Troms. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL					
	1901	1902	1922	1924	1931	1942
FRA						
1901 Harstad		2				
1902 Tromsø						
1922 Bardu		5		7	1	
1924 Målselv		3	2		3	
1931 Lenvik		5		3		
1942 Nordreisa		7				

Bardu beholdes ikke som senterkommune. Den er nabokommune til Målselv som både har større tettsted, større omsetning og positiv pendlingsbalanse i forhold til Bardu. Nordreisa har forholdsvis lav omsetning, men en viss innpendling fra nabokommuner, og beholdes på senterlista fordi den er relevant som senterkommune i

Nord-Troms (se også kommentar s. 32). Lista over senterkommuner i Troms blir da:

Senterkommuner:

- 1901 Harstad
- 1902 Tromsø
- 1924 Målselv
- 1931 Lenvik
- 1942 Nordreisa

20. Finnmark

Startliste for senterkommuner

- 2002 Vardø
- 2003 Vadsø
- 2004 Hammerfest
- 2012 Alta
- 2019 Nordkapp
- 2030 Sør-Varanger

Vardø har så lav omsetning at den ikke kan regnes som senterkommune. Nordkapp har også lav omsetning og ubetydelig innpendling, og fjernes derfor som senterkommune. Både Båtsfjord, Porsanger og Deatnu-Tana har forholdsvis høy omsetning, og Båtsfjord og Deatnu-Tana også ubetydelig utpendling, noe som tyder på at kommunene er forholdsvis selvforsynte mht. arbeidsmarked og handel. Dette er imidlertid tilfellet for mange av kommunene i Finnmark, og prosjektgruppen finner det ikke hensiktsmessig å lage regioner bestående av stort sett en kommune for Finnmark fylke. Vi

velger derfor å ikke utvide senterlista ytterligere, men fastholder følgende senterliste for Finnmark:

Senterkommuner

- 2003 Vadsø
- 2004 Hammerfest
- 2012 Alta
- 2030 Sør-Varanger

5.35. Tabell over antall innbyggere i største tettsted og omsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Finnmark. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Omsetning
2012	Alta	Alta	10771	76
2003	Vadsø	Vadsø	5021	73
2004	Hammerfest	Hammerfest	6884	67
2028	Båtsfjord	Båtsfjord	2541	66
2020	Porsanger	Lakselv	1993	58
2025	Deatnu - Tana	Tana bru	528	56
2030	Sør-Varanger	Kirkenes	3358	53
2019	Nordkapp	Honningsvåg	2727	49
2024	Berlevåg	Berlevåg	1179	40
2002	Vardø	Vardø	2584	38

5.36. Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Finnmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997

	TIL									
	2002	2003	2004	2012	2019	2020	2024	2025	2028	2030
FRA										
2002 Vardø		1	3							
2003 Vadsø				1						
2004 Hammerfest										
2012 Alta			1							
2019 Nordkapp			2							
2020 Porsanger			1	1						
2024 Berlevåg	1							1		
2025 Deatnu - Tana		6		1						1
2028 Båtsfjord										
2030 Sør-Varanger									1	

6. Inndeling i regioner

Vi skal i det følgende tilordne kommuner til det som er blitt definert som senterkommuner/-områder og derigjennom definere de aktuelle regionene.

Vår framgangsmåte ved regioninndelingen vil være å tilordne en kommune til den senterkommune/- område den har størst innpendling til, basert på tallene fra fylkenes pendlingstabell. I noen tilfeller har en kommune (A) ubetydelig eller ingen pendling til noen senterkommune, og kan derfor vanskelig tilordnes senterkommunen/-området direkte. I slike tilfeller har vi identifisert de kommuner som arbeidstakerne i kommune A pendler til, og plassert A i samme region som den/de kommune(r) den har størst innpendling til. I de tilfeller der en kommune har omtrent like stor innpendling til to ulike senterkommuner, har vi sett på de kommunene som allerede er tilordnet senterkommunene (regionen), og vurdert hvilken *region* kommunen har størst innpendling til. Dersom heller ikke dette har vært nok til å bestemme hvilken region kommunen tilhører, har vi trukket inn flyttematriser fra 1997 (tabeller som viser hvilke kommuner innbyggerne i kommune A har flyttet til, og fra hvilke kommuner innflytterne til kommune A har kommet i løpet av året). Disse tabellene er publisert i RS 7/98 (RS er Regional statistikk serien). Avisomland, dvs. hvilke aviser som leses i hvilke kommuner (Aviskatalogen for 1998) er også trukket inn i vurderingen av tvilstilfeller.

Et spesialtilfelle er de kommuner som ut fra kriteriene egentlig tilhører en funksjonell region i et annet fylke, f.eks. de Akershuskommuner som har størst innpendling til Oslo. Disse kan ikke plasseres der de "egentlig" hører hjemme siden en NUTS 4-analog inndeling ikke tillater at fylkesgrensene krysses. Vi har i slike tilfeller sett på pendlingen til nabokommuner. Dersom de "fylkesoverskridende" kommunene har en viss pendling, eller på annet måte en tilknytning til et senter i eget fylke, er de blitt plassert i denne regionen. Dersom kommunen etter våre kriterier ikke har noen tilknytning til kommuner i sitt eget fylke, har prosjektgruppen valgt å la dem utgjøre en egen region, selv om noen av disse "restregionene" ikke har noe klart senter. Vår måte å løse dette problemet på er i stor grad i

samsvar med måten det er gjort på i inndelingen av prognoseregioner og handelsdistrikter.

Et kriterium for en senterkommune er at den skal ha et eget omland. Det vil imidlertid være unntak fra denne regelen (f.eks. Tinn), "isolerte" kommuner som er forholdsvis selvforsynte både med hensyn til arbeidsplasser og handel.

Det kreves også av en region at den skal bestå av et geografisk sammenhengende område.

I mange tilfeller, særlig i Finnmark, men også i en del innlandskommuner i Sør-Norge, er det lite pendling over kommunegrensene, og pendlingstabellen (og de andre formelle kriteriene) gir oss derfor få holdepunkter for å plassere kommunene i regioner. Vi har i flere av disse tilfellene kontaktet lokale myndigheter for å søke å avklare hvilken region kommunen tilhører.

Prosjektgruppen har diskutert om det burde settes kriterier for regionstørrelse, men har valgt ikke å gjøre det. Ulike regionsstørrelser vil være naturlig i ulike deler av landet (avhengig f.eks. av geografiske forhold og befolkningsstørrelse).

En spesiell problematikk knyttet til regionsstørrelse, viser seg rundt de store tettstedene. Innenfor fylkene finnes sentre på ulike nivåer. De største tettstedene dekker for visse funksjoner hele fylket (og noen ganger mer enn det), f.eks. når det gjelder spesialisttjenester innenfor helsevesenet. Mindre tettsteder i nærheten av disse sentrene kan likevel være dominerende innenfor sitt omland når det gjelder andre funksjoner (f.eks. når det gjelder dagligvarehandel).

Vårt hovedkriterium for inndelingen har vært pendling. Med dette kriteriet vil de største tettstedene "fange" store omland. Nærliggende mindre tettsteder vil ha en tendens til ikke å bli regnet som egne sentre i vår inndeling fordi de har stor innpendling til region-senteret. I de tilfelle der mindre tettsteder av denne typer faktisk er blitt godtatt som sentre, vil det være en tendens til at de ikke klarer å konkurrere med de største tettstedene når det gjelder pendling. De klarer

dermed ikke å “fange” noe omland utenfor egen kommune.

Det er mulig interaksjonsmønstrene hadde sett annerledes ut om vi hadde hatt anledning til å bruke andre kriterier, f.eks varehandel eller bruk av ulike tjenester. I det følgende arbeidet med å tilordne kommunene til regioner, vil vi søke å ta hensyn til denne problemstillingen, bl.a. ved å vurdere om pendling bør tillegges noe mindre vekt i områdene rundt de største tettstedene³ (tilsvarende nivå 3 i Standard for kommuneklassifisering).

Prosenttallene bak kommunenavnene i den følgende oversikten viser prosent av de sysselsatte i kommunen som pendler til senterkommune/-område. Der pendlingen til senterkommunen er lav (eller ikke-eksisterende), har en , der det er relevant, tatt med pendlingstall til andre kommuner i regionen.

6.1. Gjennomgang av de enkelte fylker

01. Østfold

Senterkommuner/-områder:

0101 Halden
0104 Moss
0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg
0124 Askim/0125 Eidsberg

Økonomiske regioner:

1. Halden: Aremark (45 pst.)
2. Moss: Rygge (42 prosent), Våler (38 prosent), Råde (27 prosent).
Det var tvil om hvor Råde skulle plasseres siden kommunen har like stor pendling mot Fredrikstad/Sarpsborg, og handelsstrømmen like gjerne går den veien, men kommunen plasseres i Mosseregionen siden den tilhører Moss politidistrikt, og dessuten står oppført under Moss i telefonkatalogen. Plasseringen av Råde bekreftes også gjennom en vurdering av flyttetallene for kommunen.
3. Fredrikstad/Sarpsborg: Hvaler (47 prosent), Rakkestad (9 prosent).
Rakkestad har også en viss pendling til Askim/Eidsberg-regionen, men overvekten av pendling mot Fredrikstad/Sarpsborg er så tydelig at kommunen plasseres her. Plasseringen av Rakkestad bekreftes også gjennom en vurdering av flyttetallene for kommunen.

4. Askim/Eidsberg: Skiptvet (20 prosent), Spydeberg (14 prosent), Hobøl (6 prosent, 4 prosent til Spydeberg, men kommunen har snaut 60 prosent utpendling til Oslo/Akershus), Trøgstad (33 prosent), Rømskog (21 prosent, 4 prosent til Marker, ca. 40 prosent utpendling til Oslo), Marker (15 prosent)

02. Akershus

Senterkommuner:

0213 Ski
0219 Bærum
0231 Skedsmo
0235 Ullensaker
0237 Eidsvoll

Økonomiske regioner:

1. Ski: Vestby(17 prosent), Frogn (14 prosent), Oppegård (6 prosent), Ås (12 prosent), Nesodden (5-6 prosent pendling til hele Folleregionen).
2. Bærum: Asker (23 prosent).
3. Skedsmo: Lørenskog (8 prosent, over 50 prosent til Oslo), Enebakk (6 prosent, 4 prosent til Lørenskog), Aurskog-Høland (16 prosent Skedsmo/Lørenskog), Sørums (19 prosent Skedsmo/Lørenskog), Fet (28 prosent Skedsmo/Lørenskog), Rælingen (31 prosent Skedsmo/Lørenskog), Gjerdrum (17 prosent), Nittedal (5 prosent, men 60 prosent pendler til Oslo), Nes (7 prosent, har samlet 13 prosent pendling til kommuner i denne regionen).
4. Ullensaker/Eidsvoll: Nannestad (17 prosent), Hurdal (25 prosent til Eidsvoll).
Prosjektgruppen har valgt å definere Ullensaker og Eidsvoll som likeverdige senterkommuner i sin region. Dette skyldes at største tettsted i begge kommuner har innbyggertall av samme størrelsesorden, og begge kommuner har omsetning av en viss betydning. Det er også noe gjensidig pendling mellom dem selv om kriteriet om gjensidig pendling på 10 prosent ikke er oppfylt.

03. Oslo

Oslo er en region

04. Hedmark

Senterkommuner:

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0427 Elverum
0437 Tynset

³ De største tettstedene tilsvarende senter på nivå 3 (høyeste nivå av servicetilbud, høyt innbyggertall) i Standard for kommuneklassifisering: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Økonomiske regioner:

1. Kongsvinger: Nord-Odal (10 prosent, 11 prosent til Sør-Odal), Sør-Odal (18 prosent), Eidskog (26 prosent), Grue (14 prosent), Åsnes (4 prosent, 7 prosent til Grue).
2. Hamar: Ringsaker (15 prosent), Løten (26 prosent), Stange (33 prosent).
3. Elverum: Våler (11 prosent), Trysil (3 prosent), Åmot (7 prosent), Stor-Elvdal (5 prosent av de sysselsatte pendler til Åmot), Engerdal (9 prosent av de sysselsatte pendler til Trysil, 2 prosent til Åmot).
Det var tvil om hvilken region Våler skulle plasseres i siden kommunen har 10 prosent pendling til nabokommunen Åsnes, men Våler har ingen (mindre enn 1 prosent) pendling til Kongsvinger, og har dermed lite med senterkommunen Kongsvinger å gjøre. Det er dessuten 70 prosent av innbyggerne i Våler som abonnerer på Østlendingen (Elverum), mens bare 29 prosent abonnerer på Glåmdalen (Kongsvinger). Det er også betydelig flere som flytter fra Våler til Elverum enn til Kongsvinger, selv om utflyttingen totalt ikke er stor. Prosjektgruppen velger derfor å legge Våler til Elverumregionen.
4. Tynset: Tolga (21 prosent), Alvdal (19 prosent), Folldal (5 prosent, 5 prosent til Alvdal), Os (6 prosent, 6 prosent til Tolga, størst utpendling til Røros), Rendalen (8 prosent, 2 prosent Alvdal). Det var spørsmål om plasseringen av Rendalen siden kommunen også har 7 prosent pendling til Stor-Elvdal, men i følge plan- og utbyggings-etaten i Hedmark har Rendalen kommune nå definert seg som en del av Nord-Østerdalen (hørte tidligere til Elverumsregionen).

05. Oppland*Senterkommuner:*

- 0501 Lillehammer
- 0502 Gjøvik
- 0516 Nord-Fron
- 0517 Sel
- 0534 Gran
- 0542 Nord-Aurdal

Økonomiske regioner:

5. Lillehammer: Øyer (33 prosent), Gausdal (30 prosent)
6. Gjøvik: Østre Toten (23 prosent), Vestre Toten (21 prosent), Søndre Land (13 prosent), Nordre Land (9 prosent)
7. Nord-Fron: Sør-Fron (16 prosent), Ringebru (3 prosent, 4 prosent Sør-Fron)

Det var tvil om plasseringen av Ringebru siden kommunen har omtrent like stor pendling til Lillehammerregionen. Flyttematriser og avisomland gir lite tilleggsinformasjon her, men det ble opplyst at Ringebru deltar i politisk/administrativt samarbeid med Nord-Fronregionen, og vi velger derfor å legge kommunen til denne regionen.

8. Sel: Vågå (12 prosent), Dovre (7 prosent), Lesja (15 prosent innpendling til Dovre), Lom (5 prosent innpendling til Vågå, 10 prosent til Skjåk), Skjåk (8 prosent til Lom).
Alle kommuner har ikke innpendling til Sel, men det er et pendlingsmønster dem imellom.
9. Gran: Lunner (12 prosent), Jevnaker (4 prosent).
Jevnaker har størst utpendling til Ringerike (27 prosent), men siden Ringerike ligger i Buskerud, plasseres Jevnaker der den har størst tilhørighet i eget fylke. Det ble vurdert om også Jevnaker (som f.eks. Sande/Svelvik) burde skilles ut som egen region fordi den pendlingsmessig så tydelig hører til et annet fylke. Vi har imidlertid valgt å beholde Jevnaker i Hadelandregionen fordi den har mindre utpendling til Ringerike (27 prosent) enn Sande/Svelvik har til Drammenregionen (nærmere 40 prosent). I Jevnaker abonnerer også 17 prosent av innbyggerne på avisa Hadeland som gis ut i Gran, mens Sande/Svelviks innbyggere ikke abonnerer på Vestfold-aviser, bare Drammensaviser. Det synes derfor som Jevnaker, tross alt, har større tilknytning til Hadeland enn f.eks. Sande/Svelvik har til noen Vestfold-region.
10. Nord-Aurdal: Vestre Slidre (26 prosent), Øystre Slidre (19 prosent), Vang (7 prosent), Sør-Aurdal (7 prosent), Etnedal (10 prosent).
Det var tvil om plasseringen av Etnedal fordi kommunen har omtrent like stor pendling til Gjøvikregionen, men avisomlandet tyder på tilknytning til Valdresregionen (76 prosent av innbyggerne abonnerer på avisa Valdres, mens 52 prosent abonnerer på Oppland Arbeiderblad (Gjøvik)). Etnedal deltar også i regionalt samarbeid med Valdresregionen, og plasseres derfor her.

06. Buskerud*Senterkommuner:*

- 0602 Drammen
- 0604 Kongsberg
- 0605 Ringerike
- 0617 Gol

Økonomiske regioner:

1. Drammen: Lier (20 prosent), Nedre Eiker (37 prosent), Øvre Eiker (19 prosent), Modum (10 prosent), Røyken (9 prosent, men 55 prosent av de sysselsatte drar til Oslo/Akershus), Hurum (8 prosent), Sigdal (5 prosent, 9 prosent til Modum og 4 prosent til Øvre Eiker).
2. Kongsberg: Flesberg (39 prosent), Rollag (7 prosent), Nore og Uvdal (4 prosent, 7 prosent til Rollag).
3. Ringerike: Hole (30 prosent), Krødsherad (12 prosent).
4. Gol: Flå (4 prosent, 12 prosent til Nes), Nes (13 prosent), Ål (9 prosent), Hol (7 prosent til Ål), Hemsedal (9 prosent).

07. Vestfold*Senterkommuner/-områder:*

0701 Borre
 0702 Holmestrand
 0704 Tønsberg
 0706 Sandefjord
 0709 Larvik
 0713 Sande/0711 Svelvik

Økonomiske regioner:

1. Holmestrand: Hof (13 prosent).
 Prosjektgruppen diskuterte å legge Holmestrand/Hof til Tønsbergregionen, men velger å beholde det som egen region fordi Holmestrand er et betydelig handelssenter (har fylkets nest høyeste omsetning per innbygger), og det er bare 8 prosent av de sysselsatte i Holmestrand som pendler til Tønsberg.
2. Tønsberg/Borre: Ramnes (44 prosent), Våle (31 prosent), Stokke (39 prosent), Nøtterøy (48 prosent), Tjøme (29 prosent), Andebu (25 prosent, 6 prosent til Stokke).
Borre: Borre har en innpendling til Tønsberg på 14 prosent, og også de kommuner som har en viss innpendling til Borre, har større innpendling til Tønsberg slik at Borre ikke har noe eget pendlingsomland. Kommunen legges derfor til Tønsbergregionen, men fordi den er et betydelig befolkningssenter, vil den betraktes som et likeverdig senter i regionen, selv om Tønsberg er klart størst.
3. Sandefjord/Larvik: Lardal (18 prosent).

Sandefjord og Larvik: Sandefjord har en del innpendling fra Andebu og Stokke, men har ikke noe eget omland. 6 prosent av de sysselsatte pendler til Tønsberg, 6 prosent til Larvik (8 prosent pendler fra Larvik til Sandefjord).

Sandefjord og Larvik har et betydelig innbyggertall, gjensidig pendling på 6 prosent-8 prosent, og også en del annen interaksjon, og de slås derfor sammen til en region med to likeverdige sentre.

4. Sande/ Svelvik: Begge disse kommunene hører pendlingsmessig til Drammenregionen (snaut 40 prosent pendling dit), og er derfor problematiske å plassere i noen av de andre Vestfoldregionene. Kommunene har liten pendlingsinteraksjon med andre Vestfoldregioner, og lite med hverandre. Kommunenes innbyggere abonnerer heller ikke på Vestfold-aviser, men aviser utgitt i Drammen. Vi velger derfor fortsatt å definere Svelvik og Sande som en egen region av to likestilte kommuner (de er allerede prognoseregion og handelsdistrikt), ikke fordi de hører spesielt godt sammen, men fordi de heller ikke hører hjemme i andre regioner i fylket. Denne regionen vil heller ikke ha noe pendlingsomland.

08. Telemark*Senterkommuner/-områder:*

0806 Skien/0805 Porsgrunn
 0807 Notodden
 0815 Kragerø
 0821 Bø
 0826 Tinn
 0828 Seljord

Økonomiske regioner:

1. Skien/Porsgrunn: Siljan (63 prosent), Bamble (38 prosent), Nome (18 prosent).
2. Notodden/Bø: Sauherad (32 prosent), Hjartdal (29 prosent).
Bø: Bø har ikke noe eget omland og oppfyller dermed ikke omlandskriteriet. Sauherad har en viss pendling til Bø, men mer til Notodden. Bø har også en viss pendling til Sauherad og Nome. Bø, Sauherad, Notodden og Hjartdal utgjør en prognoseregion/handelsdistrikt, og prosjektgruppen går inn for å beholde disse fire som en region med Bø og Notodden som likestilte sentre.
3. Kragerø: Drangedal (11 prosent).
 Det er nå flere i Drangedal som pendler til Skien/Porsgrunnregionen enn til Kragerø, og det synes å foregå en dreining i tilhørighet, men Drangedal kommune regner fortsatt sin tilhørighet til Vestmarregionen (Kragerø).
4. Tinn: Tinn har ikke noe eget omland. Men denne kommunen har liten interaksjon med andre og må ses som en "isolert" region med et eget arbeidsmarked. Kommunen er også et eget

avisomland der 68 prosent abonnerer på Rjukan Arbeiderblad.

5. Seljord: Kviteseid (8 prosent), Nissedal (6 prosent til Kviteseid), Fyresdal (4 prosent til Fyresdal, 4 prosent til Tokke), Tokke (10 prosent til Vinje), Vinje (5 prosent til Tokke). Disse kommunene bør høre til samme region selv om det ikke er mye pendlingsinteraksjon dem imellom bortsett fra mellom Vinje og Tokke og mellom Kviteseid og Seljord. Kommunene sysselsetter stort sett sine egne innbyggere, men ut fra varehandelsstatistikken virker Seljord som et handelssenter. Disse kommunene utgjør også en prognoseregion.

09. Aust-Agder

Senterkommuner:

- 0901 Risør
0906 Arendal
0926 Lillesand
0937 Evje og Hornnes

Økonomiske regioner:

1. Risør: Gjerstad (14 prosent)
Prosjektgruppen vurderte å slå denne regionen sammen med Arendalsregionen siden Risør har en viss pendling dit og liten betydning som handelssenter. Men vi velger likevel å beholde dette som en egen region, fordi pendlingen til Arendal er under 10 prosent, det er en viss gjensidig pendling mellom Risør og Gjerstad, og ut fra avisomlandet har Risør/Gjerstad noe større tilknytning til hverandre enn til Arendal. 79 prosent av innbyggerne i Risør og 59 prosent i Gjerstad abonnerer på Aust Agder Blad (Risør), mens hhv. 49 prosent og 55 prosent abonnerer på Agderposten (Arendal). Prosjektgruppen vurderte også å legge Tvedestrand og Vegårshei til denne regionen, men disse kommunene har betydelig større pendling til Arendal, og de tilhører heller ikke regionen ut fra avisomland. Innbyggerne i disse kommunene abonnerer på Tvedestrandsposten og Agderposten.
2. Arendal: Grimstad (23 prosent), Tvedestrand (20 prosent), Vegårshei (17 prosent), Froland (50 prosent), Åmli (10 prosent)
3. Lillesand: Birkenes (9 prosent)
Lillesand, Birkenes og Iveland: Disse tre kommunene har det til felles at de arbeidsmarkeds messig trekkes til Kristiansand og Vennesla. Lillesand og Birkenes har noe pendling seg imellom. Lillesand har dessuten noe pendling mot Arendalregionen, mens Iveland har 5 prosent pendling til Evje og Hornnes. Innbyggerne i Lillesand og Birkenes abonnerer hovedsakelig på Fædrelandsvennen

(Kristiansand) og Lillesandposten, mens innbyggerne i Iveland abonnerer på Fædrelandsvennen og Setesdølen (Bygland).

4. Evje og Hornnes: Bygland (9 prosent), Iveland (5 prosent), Valle (2 prosent til Bygland), Bykle (3 prosent til Valle). Disse kommunene har stort sett liten interaksjon med Evje og Hornnes, kommunene er hovedsakelig selvforsynte med arbeid. Omsetningen tyder likevel på at Evje og Hornnes er et handelssenter for kommunene som også utgjør et handelsdistrikt.

10. Vest-Agder

Senterkommuner/-områder:

- 1001 Kristiansand
1002 Mandal
1032 Lyngdal/1003 Farsund
1004 Flekkefjord

Økonomiske regioner:

1. Kristiansand: Søgne (46 prosent), Songdalen (52 prosent), Vennesla (40 prosent).
2. Mandal: Lindesnes (25 prosent), Marnardal (15 prosent), Åseral (3 prosent til Marnardal), Audnedal (4 prosent til Marnardal, 3 prosent til Lindesnes). Åseral har liten utpendling, men de fleste som pendler ut, pendler til Kristiansand (6 prosent). Åseral tilhører imidlertid Mandal prognoseregion og handelsdistrikt, og regner seg fortsatt til Mandalsregionen selv om Kristiansand er "byen". Marnardal og Audnedal tilhører også Mandal prognoseregion og handelsdistrikt. Begge disse kommunene har en viss pendling til Kristiansand, men selv om Kristiansands tiltrekningskraft er stor, velger prosjektgruppen å beholde Mandalregionen tilsvarende dagens handelsdistrikt og prognoseregion.
3. Lyngdal/Farsund: Hægebostad (10 prosent).
4. Flekkefjord: Kvinesdal (12 prosent), Sirdal (4 prosent).

11. Rogaland

Senterkommuner:

- 1101 Eigersund
1103 Stavanger/1102 Sandnes
1106 Haugesund
1121 Time
1135 Sauda

Økonomiske regioner:

1. Eigersund: Sokndal (15 prosent), Lund (5 prosent), Bjerkreim (13 prosent).

2. Stavanger/Sandnes: Randaberg (59 prosent), Gjesdal (42 prosent), Rennesøy (34 prosent), Kvitsøy (23 prosent), Finnøy (11 prosent), Strand (23 prosent), Forsand (11 prosent), Hjelmeland (7 prosent), Sola (50 prosent).
3. Haugesund: Vindafjord (11 prosent), Bokn (12 prosent), Tysvær (34 prosent), Karmøy (27 prosent), Utsira (7 prosent), Suldal (2 prosent), Sauda (1 prosent).

Sauda: har tidligere vært en egen region sammen med Suldal, men pga. av bl.a. nye kommunikasjonsmuligheter er det Haugesund som nå framstår som senter for begge disse kommunene. 49 prosent av innbyggerne i Sauda abonnerer på Haugesunds Avis, mens 26 prosent i Suldal gjør det (50 prosent i Suldal abonnerer på Stavanger Aftenblad). Selv om Suldal tilhører Stavangers avisomland, legges Suldal til Haugesundregionen fordi avstanden hit er kortere, særlig etter de nye kommunikasjonsmulighetene. Men både Sauda og Suldal har liten pendling til andre kommuner. Etter en samlet vurdering utgår Sauda som senter kommune.

4. Time: Klepp (14 prosent) Hå (11 prosent, 6 prosent til Klepp).
Alle disse kommunene har stor utpendling til Stavanger/Sandnes-regionen (mellom 16 prosent og 42 prosent), så hvis vi bare ser på arbeidsmarkedet, er ikke Time et eget senter. Varehandelsstatistikken tyder likevel på at Time er et betydelig handelssenter, og pendlingstallene viser også en betydelig intern pendling i regionen. Tilsvarende er også flyttestrømmen stor internt i disse kommunene. Time/Klepp/Hå utgjør i tillegg et avisomland for Jærbladet (Time) som har en abonnentgruppe på 73 prosent i regionen, tilsvarende har Stavanger Aftenblad 60 prosent abonnenter. Prosjektgruppen finner at Jærregionen framstår som en region i forhold til flere kriterier, og velger derfor å beholde den som en region tross høy pendling til Stavanger/Sandnes. Dette er i tråd med det som ble nevnt innledningsvis i dette kapittelet, nemlig at en i nærheten av de største tettstedene må vurdere å tillegge pendlingen noe mindre vekt for ikke å fjerne viktige lokale sentre. Det ble også vurdert om Strand kommune var av samme kategori. Men Strand har betydelig lavere omsetning enn Time, og den er heller ikke senter i en region med et tilsvarende avisomland. Det finnes også en mye tydeligere flyttestrøm mellom Strand og Stavanger/Sandnes, enn mellom Strand og nabokommunene.

12. Hordaland

Senterkommuner:

- 1201 Bergen
- 1214 Ølen
- 1221 Stord
- 1228 Odda
- 1235 Voss
- 1238 Kvam
- 1263 Lindås

Økonomiske regioner:

1. Bergen: Modalen (8 prosent), Vaksdal (16 prosent), Fusa (12 prosent), Os (38 prosent), Askøy (47 prosent), Radøy (18 prosent), Osterøy (31 prosent), Meland (34 prosent), Austevoll (7 prosent), Øygarden (28 prosent), Fjell (49 prosent), Sund (32 prosent), Masfjorden (14 prosent), Samnanger (38 prosent), Fedje (7 prosent), Lindås (23 prosent), Austrheim (9 prosent, 27 prosent til Lindås), Kvam (5 prosent).

Rundt Bergen får vi samme "magnetproblematikk" som rundt Stavanger/Sandnes. Dersom en skulle danne regioner rundt lokale sentre, er det Kvam og Lindås som framstår som potensielle senterkommuner.

Kvam: Kvam kommune har liten utpendling, men de fleste som drar, drar til Bergen. Kommunen har dessuten ikke noe eget pendlingsomland, og omsetningen er forholdsvis lav. Prosjektgruppen velger derfor å fjerne Kvam som senterkommune, og legge den til Bergensregionen.

Lindås: Prosjektgruppen har vært i tvil om kommuner tilsvarende Ytre Nordhordland handelsdistrikt, dvs. Lindås, Meland, Radøy, Austrheim, Fedje og Masfjorden kommuner, skulle skilles ut som egen region. Alle disse kommunene har størst pendling til Bergen, bortsett fra Austrheim som har Lindås som sin hovedpendlingskommune. Pendlingsmønsteret skyldes imidlertid at Bergen tilhører de største tettstedene, og en kan derfor i dette tilfellet velge å legge mindre vekt på dette for eventuelt å få fram et viktig lokalt senter (Lindås). Avis Strilen (Lindås) har også 52 prosent abonnenter i området, mens Bergens Tidende har 49 prosent. Men det blir problematisk å skille ut hele dette området som egen region fordi Masfjorden og Fedje kommuner har svært beskjeden pendling til Lindås. Og selv om det er noe intern flytting i området, går den sterkeste flyttestrømmen i retning Bergen, særlig for Lindås som skulle være senterkommunen. I de siste årene er dessuten tilknytningen til Bergen blitt ytterligere styrket ved bygging av nye bruer. Dersom vi sammenligner en eventuell region rundt Lindås med Timeregionen, ser vi at den har et svakere grunnlag enn Time som både har et sterkere mønster av intern flytting, og en sterkere

avisomlandtilknytning. Prosjektgruppen velger derfor å fjerne Lindås som senterkommune (basert på våre pendlings- og flyttekriterier) og la hele dette området gå inn i Bergensregionen.

2. Ølen: Etne (10 prosent), Sveio (46 prosent til Rogaland). Disse kommunene har større tilknytning til Rogaland eller hverandre (Etne/Ølen) enn til andre Hordalandskommuner. De utgjør en egen prognoseregion/handelsdistrikt og bør fortsette som egen region selv om ingen av dem egentlig er noen senterkommune (Ølen er det største tettstedet i regionen).
3. Stord: Fitjar (10 prosent), Bømlo (10 prosent), Tysnes (7 prosent), Kvinnherad (4 prosent).
4. Odda: Ullensvang (24 prosent), Eidfjord (6 prosent), Jondal (3 prosent).
5. Voss: Granvin (13 prosent), Ulvik (3 prosent, 3 prosent til Granvin).

14. Sogn og Fjordane

Senterkommuner:

- 1401 Flora
- 1416 Høyanger
- 1420 Sogndal/1424 Årdal
- 1432 Førde
- 1439 Vågsøy/1443 Eid
- 1445 Gloppen/1449 Stryn

Økonomiske regioner:

1. Flora: Bremanger (5 prosent).
2. Høyanger: Gulen (2 prosent), Solund (1 prosent til Gulen), Balestrand (10 prosent).
3. Sogndal/Årdal: Leikanger (12 prosent), Vik (6 prosent til Leikanger), Lærdal (10 prosent), Luster (17 prosent), Aurland (1 prosent til Lærdal).
4. Førde: Fjaler (7 prosent), Gaular (32 prosent), Jølster (38 prosent), Naustdal (48 prosent), Hyllestad (5 prosent, 5 prosent til Fjaler) Askvoll (10 prosent).
5. Vågsøy/Eid/Gloppen/Stryn: Selje (15 prosent til Vågsøy, 2 prosent til Stryn, 1 prosent til Eid), Hornindal (13 prosent til Stryn, 3 prosent til Eid) Prosjektgruppen velger å slå sammen Nordfjord til en region med fire likeverdige sentre (det er ikke noe dominerende senter i denne regionen). I alle kommunene er største tettsted et handelssenter av betydning, og det er en gjensidig arbeidspendling på 2-3 prosent mellom kommunene. Det er heller ikke naturlig å dele området i to ut fra avisomland,

alle fire kommuner har det største abonnenttallet knyttet til egne lokalaviser.

15 Møre og Romsdal

Senterkommuner/-områder:

- 1502 Molde
- 1503 Kristiansund
- 1504 Ålesund
- 1516 Ulstein
- 1520 Ørsta/1519 Volda
- 1525 Stranda
- 1539 Rauma
- 1563 Sunndal
- 1566 Surnadal

Økonomiske regioner:

1. Molde: Nesset (20 prosent), Aukra (24 prosent), Fræna (29 prosent), Gjemnes (28 prosent), Eide (17 prosent), Midsund (13 prosent), Vestnes (5 prosent), Rauma (5 prosent).

Rauma: Rauma var tidligere en egen region, men den har ikke noe pendlingsomland og forholdsvis lav omsetning og fjernes derfor som senterkommune. 44 prosent av innbyggerne abonnerer dessuten på Romsdals Budstikke, noe som også tyder på tilhørighet mot Molderegionen selv om hele 93 prosent abonnerer på lokalavisen Åndalsnes Avis.

2. Kristiansund: Averøy (11 prosent), Frei (56 prosent), Aure (8 prosent), Tustna (11 prosent), Smøla (4 prosent).

3. Ålesund: Ørskog (15 prosent, 10 prosent til Stordal), Stordal (4 prosent), Skodje (34 prosent), Sula (40 prosent), Giske (30 prosent) Haram (11 prosent), Sykkylven (5 prosent), Norddal (8 prosent, 6 prosent til Stordal), Stranda (3 prosent), Sandøy (3 prosent).

Det var tvil om plasseringen av Sandøy som har like stor pendling til Molderegionen som til Ålesund, men avisomlandsmessig er det en overvekt mot Ålesund (49 prosent abonnerer på Sunnmørsposten, og 39 prosent på Romsdals Budstikke). Det er også noen flere som flytter fra Sandøy til Ålesund enn til Molde, men flyttetallene er ubetydelige.

Stranda: Kommunene Stranda, Norddal og Sykkylven er i standard for handelsområder et handelsdistrikt med Stranda tettsted som senter. Siden Stranda kommune har forholdsvis lav omsetning, noe mer utpendling enn innpendling (ikke noe pendlingsomland), og alle kommunene har Sunnmørsposten som eneste abonnementsavis, fjernes Stranda som senterkommune, og regionen legges til Ålesundregionen.

4. Ulstein: Vanylven (2 prosent til Herøy, 2 prosent til Sande), Sande (6 prosent, 8 prosent til Herøy, 5 prosent til Vanylven), Herøy (14 prosent), Hareid (24 prosent).
5. Ørsta/Volda: 14 prosent gjensidig pendling.
6. Sunndal: Tingvoll (12 prosent).
7. Surnadal: Rindal (7 prosent), Halså (5 prosent).

16. Sør-Trøndelag

Senterkommuner/-områder:

1601 Trondheim
 1620 Frøya/1617 Hitra
 1621 Ørland
 1634 Oppdal
 1638 Orkdal
 1640 Røros

Økonomiske regioner:

1. Trondheim: Melhus (45 prosent), Skaun (47 prosent), Klæbu (60 prosent), Malvik (60 prosent), Selbu (15 prosent), Tydal (5 prosent, 4 prosent til Selbu), Midtre Gauldal (16 prosent), Rissa (12 prosent).
2. Frøya/Hitra: Gjensidig pendling på 4 prosent
 I denne regionen er det 81 prosent som abonnerer på lokalavisa Hitra-Frøya, mens 49 prosent abonnerer på Adresseavisen. Frøya/Hitra har en utpendling til Trondheim på 5 prosent, men dette innebærer at 95 prosent av de sysselsatte arbeider innenfor regionen, noe som gjør at Frøya/Hitra har liten tilknytning til noen annen senterkommune (i dette tilfellet Trondheim). Prosjektgruppen betrakter derfor Frøya/Hitra som et "isolert område" på linje med Tinn.
3. Ørland: Bjugn (14 prosent), Åfjord (1 prosent), Roan (11 prosent til Åfjord), Osen (2 prosent til Roan).
 De fleste kommunene har lite pendling til Ørland, men regionen hører sammen geografisk. Mellom 65 prosent og 83 prosent i regionen abonnerer på avisa Fosna-Folket (Ørland), bortsett fra i Osen der bare 9 prosent abonnerer. Adresseavisen har også et betydelig, men lavere, antall abonnenter i regionen. Rissa hører nok geografisk sett til Fosen, men prosjektgruppen har plassert kommunen i Trondheimsregionen fordi den har en betydelig overvekt av pendling dit. Også Osen og Åfjord har størst pendling til Trondheim, men i mindre grad enn Rissa (pendlingen er forholdsvis liten i absolutte tall). Siden Trondheim tilhører de største tettstedene, og dermed naturlig vil virke som en magnet på kommuner som også har et lokalt senter, velger prosjektgruppen å legge noe mindre vekt på

Osen og Åfjords pendling dit enn den interne pendlingen mellom Fosen-kommunene. Prosjektgruppen velger å tilordne alle de aktuelle kommunene unntatt Rissa til senterkommunen Ørland. Regionen svarer da til Fosen prognose-region, mens Nordre Fosen handelsdistrikt også omfatter Rissa.

4. Oppdal: Rennebu (7 prosent)
5. Orkdal: Hemne (2 prosent), Snillfjord (6 prosent, 13 prosent til Hemne), Meldal (11 prosent), Agdenes (10 prosent)
6. Røros: Holtålen (18 prosent)

17. Nord-Trøndelag

Senterkommuner/-områder:

1702 Steinkjer
 1703 Namsos
 1714 Stjørdal
 1719 Levanger/1721 Verdal
 1742 Grong
 1750 Vikna

Økonomiske regioner:

1. Steinkjer: Verran (11 prosent), Snåsa (8 prosent), Inderøy (26 prosent), Mosvik (3 prosent, 14 prosent til Leksvik, 4 prosent til Inderøy), Leksvik (2 prosent), Namdalseid (10 prosent).
 Det var tvil om plasseringen av Namdalseid siden kommunen har like stor pendling til Namsos som til Steinkjer, men Trønderavisa (Steinkjer) har en overvekt av abonnenter i forhold til Namdals-Avisa (Namsos), 53 prosent mot 44 prosent. Flyttetallene er små, men også de indikerer at Namdalseid tilhører Steinkjerregionen.
2. Namsos: Overhalla (32 prosent), Fosnes (17 prosent), Flatanger (9 prosent), Høylandet (6 prosent, 2 prosent til Overhalla).
 Høylandet ble også vurdert i forhold til Grong-regionen siden kommunen har 6 prosent pendling til Grong, men det er en overvekt av pendling til Namsosregionen, og flyttetallene indikerer heller ikke at Høylandet bør tilordnes Grong. Avisomland gir ikke noe ekstrainformasjon her siden både Namsos- og Grongregionen har Namdals-Avisa som sin hovedabonnementsavis.
3. Stjørdal: Meråker (6 prosent)
4. Levanger/Verdal: Frosta (15 prosent)
5. Grong: Lierne (4 prosent), Røyrvik (3 prosent, 5 prosent til Namsskogan), Namsskogan (6 prosent)
6. Vikna: Nærøy (11 prosent), Leka (2 prosent)

18. Nordland

Senterkommuner:

1804 Bodø
1805 Narvik
1813 Brønnøy
1820 Alstahaug
1824 Vefsn
1833 Rana
1865 Vågan
1870 Sortland

Økonomiske regioner:

1. Bodø: Rødøy (3 prosent, 4 prosent til Meløy), Meløy (4 prosent), Gildeskål (15 prosent, 5 prosent til Meløy), Beiarn (17 prosent), Steigen (8 prosent), Skjerstad (17 prosent), Fauske (13 prosent), Hamarøy (4 prosent, 4 prosent til Steigen), Sørfold (9 prosent, 13 prosent til Fauske), Saltdal (6 prosent, 4 prosent til Fauske).
Fauske, Sørfold, Saltdal og Hamarøy utgjorde tidligere et handelsdistrikt med Fauske som senterkommune. Fauskes status hører med til problematikken rundt større tettsteder, for selv om Bodø ikke er definert med blant de største tettstedene, er det et senter som vil trekke til seg en betydelig del av pendlerne. En kunne ha valgt å beholde Fauske som en lokal senterkommune slik vi har gjort i noen andre tilfeller, men prosjektgruppen har likevel innlemmet Fauske i Bodøregionen. Det skyldes i hovedsak at Fauske har et relativt lavt omsetningstall sammenlignet med de andre senterkommunene i Nordland (bortsett fra Brønnøy), at regionen har flere abonnenter på Nordlands Framtid (Bodø) enn Saltenposten (Fauske), hhv. 61 prosent og 48 prosent, og at fylkeskommunen selv definerer Fauske som en del av Bodøregionen.
2. Narvik: Tjeldsund (4 prosent), Evenes (6 prosent), Ballangen (18 prosent), Tysfjord (3 prosent), Lødingen (1 prosent).
Det var her tvil om plassering knyttet til Tysfjord og Lødingen som har noe større innpendling til Bodøregionen enn til Narvik (men de absolutte tallene er små). Prosjektgruppen velger likevel å beholde dem i Narvikregionen pga. geografisk nærhet.
3. Brønnøy: Bindal (3 prosent), Sømna (18 prosent), Vega (8 prosent), Vevelstad (5 prosent).
Vevelstad har omtrent like stor pendling til Alstahaugregionen, men det er betydelig flere (54 prosent) som abonnerer på Brønnøysunds Avis enn Helgelands Blad (Alstahaug, 18 prosent). På forespørsel ble det i fylkeskommunen også opplyst at de støtter plasseringen av Vevelstad i Brønnøyregionen.

4. Alstahaug: Herøy (5 prosent), Leirfjord (19 prosent), Dønna (11 prosent), Lurøy (3 prosent), Træna.
Træna har så å si ingen utpendling, men plasseres i Alstahaugregionen fordi den tilhører Alstahaugs avisomland, 72 prosent abonnerer på Helgelands Blad. Fylkeskommunen regionplasserer også Træna her.
5. Vefsn: Grane (24 prosent), Hattfjelldal (14 prosent).
6. Rana: Nesna (5 prosent), Hemnes (19 prosent).
7. Vågan: Flakstad (4 prosent, 8 prosent til Vestvågøy), Vestvågøy (2 prosent), Moskenes (4 prosent til Vestvågøy, 2 prosent til Flakstad), Røst (1 prosent), Værøy (4 prosent til Bodø).
Både Røst og Værøy har større pendling til Bodø (men det er færre enn 10 personer i hver kommune som pendler dit), men fylkeskommunen opplyser at Røst og Værøy har valgt å være med i Lofotsamvirket, et samarbeidsorgan mellom kommunene i Lofoten. De plasseres derfor i denne regionen.
8. Sortland: Hadsel (8 prosent), Bø (5 prosent), Øksnes (6 prosent), Andøy (2 prosent).

19. Troms

Senterkommuner:

1901 Harstad
1902 Tromsø
1924 Målselv
1931 Lenvik
1942 Nordreisa

Økonomiske regioner:

1. Harstad: Kvæfjord (21 prosent), Skånland (19 prosent), Bjarkøy (8 prosent), Ibestad (5 prosent).
2. Tromsø: Balsfjord (17 prosent), Karlsøy (22 prosent), Lyngen (13 prosent), Storfjord (17 prosent).
3. Målselv: Gratangen (2 prosent til Bardu, 2 prosent til Salangen), Salangen (2 prosent, 6 prosent til Bardu), Lavangen (1 prosent, 5 prosent til Bardu, 11 prosent til Salangen), Bardu (7 prosent).
4. Lenvik: Sørreisa (22 prosent), Tranøy (28 prosent), Torsken (4 prosent), Berg (4 prosent), Dyrøy (7 prosent, 5 prosent til Sørreisa).
5. Nordreisa: Kvænangen (3 prosent), Skjervøy (2 prosent), Gáivuotna-Kåfjord (3 prosent).
Alle disse fire kommunene har Tromsø som sin betydeligste innpendlingskommune, selv om pendlingstallene er beskjedne. Prosjektgruppen

ser også dette som en del av problematikken rundt de største tettstedene der Tromsø, i egen-skap av dette, vil trekke til seg flest pendlere. Det vil imidlertid pga. de store avstandene være urealistisk å legge denne regionen til Tromsø, og prosjektgruppen velger derfor ikke å la (de beskjedne) pendlingstallene ha en avgjørende betydning for regionplasseringen i dette tilfellet. Fylkeskommunen har også påpekt at avstandene er for store til at Tromsø kan regnes som et senter for disse kommunene.

20. Finnmark

Senterkommuner:

2003 Vadsø

2004 Hammerfest

2012 Alta

2019 Nordkapp

2030 Sør-Varanger

Økonomiske regioner:

Finnmark er et vanskelig fylke å dele inn i regioner fordi pendlingen er så ubetydelig at dette kriteriet blir lite utslagsgivende. Flyttetall og avisomland har også lite å gi i denne sammenhengen. Men ut fra pendlings-tabell og spørsmål til lokale instanser, har prosjekt-gruppen kommet fram til følgende regioner:

1. Vadsø: Vardø (1 prosent), Berlevåg (1 prosent til Vardø), Deatnu-Tana (6 prosent), Unjárga-Nesseby (14 prosent), Båtsfjord (ingen pendling til regionen, men hører geografisk til denne).
2. Hammerfest: Kvalsund (23 prosent), Måsøy (4 prosent), Porsanger (1 prosent), Kárásjohka-Karasjok (4 prosent til Porsanger), Lebesby (1 prosent, 1 prosent til Kvalsund og Porsanger), Nordkapp (2 prosent), Gamvik (1 prosent, 2 prosent til Porsanger, 1 prosent til Lebesby og Nordkapp).
Porsanger kommune er vanskelig å region-plassere. Dette er et syn som også deles av representanter for kommunen. Prosjektgruppen har imidlertid valgt å plassere Porsanger i Hammerfestregionen fordi kommunen både har samarbeidsprosjekter med Hammerfest, og fordi folk fra Porsanger til en viss grad drar til Hammerfest for å gjøre innkjøp.
Kárásjohka-Karasjok er plassert i denne regionen fordi den pendlingsmessig hører sammen med Porsanger. I pendlingstabellen for 1997 har Gamvik 6 prosent pendling til Båtsfjord, men fra kommunehold i Gamvik opplyses det at denne pendlingen bare var midlertidig, og at Gamvik har etablert samarbeid med Lebesby og Nordkapp. Det er derfor naturlig også å plassere Gamvik i denne regionen.
3. Alta: Guovdageaidnu-Kautokeino (5 prosent), Loppa (7 prosent), Hasvik (2 prosent).
Hasvik har like stor pendling til Hammerfest som til Alta, og kommunen har historisk sett tilhørt Hammerfest, noe som bl.a. har medført et politisk samarbeid med Hammerfest. Mye av dette samarbeidet skyldes at kommunikasjonen mot Hammerfest har vært best. Nå er imidlertid ei ny ferjerute til Alta åpnet, og adkomsten er derfor lettere dit enn til Hammerfest. Dermed har det i det siste skjedd en dreining mot Alta. Alta er dessuten blitt et større senter enn Hammerfest, og prosjektgruppen velger ut fra denne dreiningen i sentertilhørighet å plassere Hasvik i Altaregionen.
4. Sør-Varanger: Senterkommune uten omland.
Kommunen har ubetydelig utpendling og innpendling. Kommunens egen avis, Sør-Varanger Avis, har også klart det høyeste antall abonnenter.

7. Koding

De nye regionene som kalles *økonomiske regioner*, skal kodes med en 4-sifret, alfanumerisk kode. Dette innebærer at en "ledende" null, dvs. 0 i begynnelsen av en kode, *alltid* skal tas med. De to første sifrene i koden er fylkesnummeret, mens de to siste er en fortløpende nummerering innen hvert fylke. Denne nummereringen skal starte på 91 for å unngå sammenblanding med andre regionale koder. En lar senterkommunens kommunenummer styre rekkefølgen på nummereringen, dvs. at den region hvis senter har det laveste kommunenummeret, får kode XX91 osv. Hvis vi bruker Østfold fylke som eksempel, betyr det at den økonomiske regionen Halden får kode 0191, den økonomiske regionen Moss får kode 0192 osv.

8. Oversikt over regionene

I det følgende har vi laget en oversikt som viser navnet på de 90 økonomiske regionene, hvilke kommuner de består av og folketallet i hver region (per 1.1.98). Når det gjelder navnsetting, har prosjektgruppen gitt de økonomiske regionene navn etter største tettsted i senterkommunen(e) der regionen anses for å ha et klart (eller to likestilte) sentre. Ved to likestilte sentre, er tettstedet med størst innbyggertall (innen egen kommune) satt først. I andre regioner er ikke senterfunksjonen så tydelig. Prosjektgruppen har da valgt å navngi den økonomiske regionen etter en innarbeidet samlebetegnelse (f.eks. Hallingdal) eller etter enkeltkommune(r) der det ikke finnes en naturlig samlebetegnelse. Der vi har to likestilte kommuner uten klare senterfunksjoner (f.eks. Sande og Svelvik) er kommunen med størst innbyggertall satt først.

Vi skal i det følgende kommentere noen av navnevalgene. Den økonomiske regionen bestående av

Bærum og Asker, kalles Bærum/Asker. Mange vil oppfatte Sandvika som det dominerende senter i denne regionen, men Sandvika er ikke definert som eget tettsted i statistikken, det inngår som en del av Oslo tettsted. Det blir derfor mest korrekt å kalle regionen Bærum/Asker. Fylkeskommunen ønsket også bruk av kommunenavnene fordi dette var et innarbeidet begrep. Et eksempel på det motsatte er den økonomiske regionen Ullensaker/Eidsvoll som fylkeskommunen ønsket skulle kalles Øvre Romerike. Siden vi ikke har Nes kommune med i denne regionen, valgte prosjektgruppen ikke å etterkomme dette ønsket, fordi det ville gi risiko for sammenblanding med den tradisjonelle forståelsen av Øvre Romerike der Nes inngår. Forøvrig vurderte vi kommunenavnet Surnadal til å være bedre egnet som regionnavn enn tettstedsnavnet Skei/Surnadalsøra.

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
Østfold	Halden 0191	0101 Halden	26 417
		0118 Aremark	1 461
		I alt	27 878
	Moss 0192	0104 Moss	25 860
		0135 Råde	6 073
		0136 Rygge	12 887
		0137 Våler	3 898
		I alt	48 718
	Fredrikstad/Sarpsborg 0193	0106 Fredrikstad	66 746
		0105 Sarpsborg	46 692
		0111 Hvaler	3 460
		0128 Rakkestad	7 049
		I alt	123 947
	Askim/Mysen 0194	0124 Askim	13 261
		0125 Eidsberg	9 369
		0119 Marker	3 279

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
		0121 Rømskog	669
		0122 Trøgstad	4 816
		0123 Spydeberg	4 367
		0127 Skiptvet	3 125
		0138 Hobøl	4 156
		I alt	43 042
Akershus	Follo	0213 Ski	24 766
	0291	0211 Vestby	11 549
		0214 Ås	13 090
		0215 Frogn	12 517
		0216 Nesodden	14 691
		0217 Oppegård	22 611
		I alt	99 224
	Bærum/Asker	0219 Bærum	99 590
	0292	0220 Asker	47 592
		I alt	147 182
	Lillestrøm	0231 Skedsmo	37 102
	0293	0221 Aurskog-Høland	12 384
		0226 Sørum	11 879
		0227 Fet	8 895
		0228 Rælingen	14 296
		0229 Enebakk	8 393
		0230 Lørenskog	28 905
		0233 Nittedal	17 892
		0234 Gjerdrum	4 304
		0236 Nes	15 873
		I alt	159 923
	Ullensaker/Eidsvoll	0235 Ullensaker	19 120
	0294	0237 Eidsvoll	16 979
		0238 Nannestad	8 451
		0239 Hurdal	2 611
		I alt	47 161
Oslo	Oslo	0301 Oslo	499 693
	0391		
Hedmark	Kongsvinger	0402 Kongsvinger	17 232
	0491	0418 Nord-Odal	5 090
		0419 Sør-Odal	7 264
		0420 Eidskog	6 328
		0423 Grue	5 432
		0425 Åsnes	8 151
		I alt	49 497

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Hamar	0403 Hamar	26 311
	0492	0412 Ringsaker	31 419
		0415 Løten	7 118
		0417 Stange	17 685
		I alt	82 533
	Elverum	0427 Elverum	17 879
	0493	0426 Våler	4 146
		0428 Trysil	7 105
		0429 Åmot	4 449
		0430 Stor-Elvdal	3 006
		0434 Engerdal	1 590
		I alt	38 175
	Tynset	0437 Tynset	5 400
	0494	0432 Rendalen	2 312
		0436 Tolga	1 857
		0438 Alvdal	2 417
		0439 Folldal	1 854
		0441 Os	2 073
		I alt	15 913
Oppland	Lillehammer	0501 Lillehammer	24 400
	0591	0521 Øyer	4 866
		0522 Gausdal	6 223
		I alt	35 489
	Gjøvik	0502 Gjøvik	26 863
	0592	0528 Østre Toten	14 040
		0529 Vestre Toten	13 040
		0536 Søndre Land	6 069
		0538 Nordre Land	6 952
		I alt	66 964
	Midt-Gudbrandsdalen	0516 Nord-Fron	6 003
	0593	0519 Sør-Fron	3 355
		0520 Ringebu	4 840
		I alt	14 198
	Nord-Gudbrandsdalen	0517 Sel	6 284
	0594	0511 Dovre	2 929
		0512 Lesja	2 287
		0513 Skjåk	2 410
		0514 Lom	2 577
		0515 Vågå	3 868
		I alt	20 355

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Hadeland	0534 Gran	12 635
	0595	0532 Jevnaker	5 983
		0533 Lunner	8 148
		I alt	26 766
	Valdres	0542 Nord-Aurdal	6 504
	0596	0540 Sør-Aurdal	3 443
		0541 Etnedal	1 410
		0543 Vestre Slidre	2 314
		0544 Øystre Slidre	3 073
		0545 Vang	1 646
		I alt	18 390
Buskerud	Drammen	0602 Drammen	53 680
	0691	0621 Sigdal	3 581
		0623 Modum	12 262
		0624 Øvre Eiker	14 918
		0625 Nedre Eiker	19 945
		0626 Lier	21 176
		0627 Røyken	15 867
		0628 Hurum	8 102
		I alt	149 531
	Kongsberg	0604 Kongsberg	21 884
	0692	0631 Flesberg	2 501
		0632 Rollag	1 468
		0633 Nore og Uvdal	2 819
		I alt	28 672
	Hønefoss	0605 Ringerike	27 664
	0693	0612 Hole	4 787
		0622 Krødsherad	2 240
		I alt	34 691
	Hallingdal	0617 Gol	4 353
	0694	0615 Flå	1 116
		0616 Nes	3 479
		0618 Hemsedal	1 824
		0619 Ål	4 679
		0620 Hol	4 622
		I alt	20 073
Vestfold	Tønsberg/Horten	0704 Tønsberg	34 045
	0791	0701 Borre	23 479
		0716 Våle	4 084
		0718 Ramnes	3 684
		0719 Andebu	4 593
		0720 Stokke	9 325

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
		0722 Nøtterøy	19 318
		0723 Tjøme	4 350
		I alt	102 878
	Holmestrand	0702 Holmestrand	9 329
	0792	0714 Hof	2 755
		I alt	12 084
	Sandefjord/Larvik	0706 Sandefjord	38 342
	0793	0709 Larvik	39 759
		0728 Lardal	2 319
		I alt	80 420
	Sande/Svelvik	0713 Sande	7 153
	0794	0711 Svelvik	6 152
		I alt	13 305
Telemark	Skien/Porsgrunn	0806 Skien	49 035
	0891	0805 Porsgrunn	32 371
		0811 Siljan	2 270
		0814 Bamble	14 070
		0819 Nome	6 561
		I alt	104 307
	Notodden/Bø	0807 Notodden	12 149
	0892	0821 Bø	4 871
		0822 Sauherad	4 375
		0827 Hjartdal	1 686
		I alt	23 081
	Kragerø	0815 Kragerø	10 738
	0893	0817 Drangedal	4 149
		I alt	14 887
	Rjukan	0826 Tinn	6 565
	0894		
	Vest-Telemark	0828 Seljord	3 037
	0895	0829 Kviteseid	2 664
		0830 Nissedal	1 463
		0831 Fyresdal	1 347
		0833 Tokke	2 574
		0834 Vinje	3 932
		I alt	15 017
Aust-Agder	Risør	0901 Risør	6 940
	0991	0911 Gjerstad	2 561
		I alt	9 501

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Arendal	0906 Arendal	39 144
	0992	0904 Grimstad	17 359
		0912 Vegårshei	1 851
		0914 Tvedestrand	5 929
		0919 Froland	4 473
		0929 Åmli	1 876
		I alt	70 632
	Lillesand	0926 Lillesand	8 729
	0993	0928 Birkenes	4 200
		I alt	12 929
	Setesdal	0937 Evje og Hornnes	3 327
	0994	0935 Iveland	1 115
		0938 Bygland	1 328
		0940 Valle	1 453
		0941 Bykle	867
		I alt	8 090
Vest-Agder	Kristiansand	1001 Kristiansand	70 640
	1091	1014 Vennesla	11 951
		1017 Songdalen	5 290
		1018 Søgne	8 513
		I alt	96 394
	Mandal	1002 Mandal	13 181
	1092	1021 Marnardal	2 211
		1026 Åseral	864
		1027 Audnedal	1 543
		1029 Lindesnes	4 353
		I alt	22 152
	Lyngdal/Farsund	1003 Farsund	9 321
	1093	1032 Lyngdal	6 951
		1034 Hægebostad	1 572
		I alt	17 844
	Flekkefjord	1004 Flekkefjord	8 813
	1094	1037 Kvinesdal	5 613
		1046 Sirdal	1 737
		I alt	16 163
Rogaland	Egersund	1101 Eigersund	13 045
	1191	1111 Sokndal	3 424
		1112 Lund	3 084
		1114 Bjerkreim	2 437
		I alt	21 990

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Stavanger/Sandnes	1103 Stavanger	106 858
	1192	1102 Sandnes	50 862
		1122 Gjesdal	8 534
		1124 Sola	18 371
		1127 Randaberg	8 605
		1129 Forsand	1 001
		1130 Strand	9 837
		1133 Hjelmeland	2 748
		1141 Finnøy	2 848
		1142 Rennesøy	2 918
		1144 Kvitsøy	523
		I alt	213 105
	Haugesund	1106 Haugesund	29 699
	1193	1134 Suldal	4 082
		1135 Sauda	5 155
		1145 Bokn	773
		1146 Tysvær	8 506
		1149 Karmøy	36 260
		1151 Utsira	228
		1154 Vindafjord	4 832
		I alt	89 535
	Jæren	1121 Time	12 973
	1194	1119 Hå	13 498
		1120 Klepp	13 240
		I alt	39 711
Hordaland	Bergen	1201 Bergen	225 439
	1291	1238 Kvam	8 556
		1241 Fusa	3 609
		1242 Samnanger	2 318
		1243 Os	13 572
		1244 Austevoll	4 305
		1245 Sund	5 111
		1246 Fjell	17 469
		1247 Askøy	19 215
		1251 Vaksdal	4 262
		1252 Modalen	342
		1253 Osterøy	7 021
		1256 Meland	5 167
		1259 Øygarden	3 560
		1260 Radøy	4 572
		1263 Lindås	12 410
		1264 Austrheim	2 542
		1265 Fedje	672
		1266 Masfjorden	1 785
		I alt	341 927

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Søndre Sunnhordland	1214 Ølen	3 293
	1292	1211 Etne	3 938
		1216 Sveio	4 557
		I alt	11 788
	Nordre Sunnhordland	1221 Stord	15 827
	1293	1219 Bømlo	10 553
		1222 Fitjar	2 952
		1223 Tysnes	2 821
		1224 Kvinnherad	13 155
		I alt	45 308
	Odda	1228 Odda	7 886
	1294	1227 Jondal	1 185
		1231 Ullensvang	3 680
		1232 Eidfjord	1 041
		I alt	13 792
	Voss	1235 Voss	13 735
	1295	1233 Ulvik	1 232
		1234 Granvin	1 041
		I alt	16 008
Sogn og Fjordane	Florø	1401 Flora	11 050
	1491	1438 Bremanger	4 192
		I alt	15 242
	Høyanger	1416 Høyanger	4 778
	1492	1411 Gulen	2 501
		1412 Solund	1 024
		1418 Balestrand	1 818
		I alt	10 121
	Sogndal/Årdal	1420 Sogndal	6 311
	1493	1424 Årdal	5 815
		1417 Vik	3 023
		1419 Leikanger	2 216
		1421 Aurland	1 822
		1422 Lærdal	2 224
		1426 Luster	5 095
		I alt	26 506
	Førde	1432 Førde	10 155
	1494	1413 Hyllestad	1 631
		1428 Askvoll	3 424
		1429 Fjaler	3 032
		1430 Gaular	2 894
		1431 Jølster	2 939

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
		1433 Naustdal	2 680
		I alt	26 755
	Nordfjord	1439 Vågsøy	6 476
	1495	1443 Eid	5 804
		1445 Gloppen	5 826
		1449 Stryn	6 685
		1441 Selje	3 169
		1444 Hornindal	1 206
		I alt	29 166
Møre og Romsdal	Molde	1502 Molde	23 381
	1591	1535 Vestnes	6 490
		1539 Rauma	7 615
		1543 Nesset	3 267
		1545 Midsund	2 009
		1547 Aukra	2 983
		1548 Fræna	9 105
		1551 Eide	3 096
		1557 Gjemnes	2 732
		I alt	60 678
	Kristiansund	1503 Kristiansund	16 899
	1592	1554 Averøy	5 520
		1556 Frei	5 119
		1569 Aure	2 862
		1572 Tustna	1 082
		1573 Smøla	2 487
		I alt	33 969
	Ålesund	1504 Ålesund	37 901
	1593	1523 Ørskog	2 065
		1524 Norddal	1 989
		1525 Stranda	4 640
		1526 Stordal	1 092
		1528 Sykkylven	7 160
		1529 Skodje	3 505
		1531 Sula	6 938
		1532 Giske	6 271
		1534 Haram	8 734
		1546 Sandøy	1 359
		I alt	81 654
	Ulsteinvik	1516 Ulstein	6 385
	1594	1511 Vanylven	3 637
		1514 Sande	3 108
		1515 Herøy	8 315
		1517 Hareid	4 721
		I alt	26 166

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Ørsta/Volda	1520 Ørsta	10 374
	1595	1519 Volda	8 244
		I alt	18 618
	Sunnalsøra	1563 Sunnal	7 378
	1596	1560 Tingvoll	3 094
	Surnadal	1566 Surnadal	6 319
	1597	1567 Rindal	2 193
		1571 Halså	1 903
		I alt	10 415
Sør-Trøndelag	Trondheim	1601 Trondheim	145 778
	1691	1624 Rissa	6 431
		1648 Midtre Gauldal	5 761
		1653 Melhus	13 045
		1657 Skaun	5 793
		1662 Klæbu	4 800
		1663 Malvik	10 766
		1664 Selbu	3 977
		1665 Tydal	972
		I alt	197 323
	Frøya/Hitra	1620 Frøya	4 090
	1692	1617 Hitra	4 070
		I alt	8 160
	Brekstad	1621 Ørland	5 048
	1693	1627 Bjugn	4 735
		1630 Åfjord	3 460
		1632 Roan	1 153
		1633 Osen	1 184
		I alt	15 580
	Oppdal	1634 Oppdal	6 244
	1694	1635 Rennebu	2 753
		I alt	8 997
	Orkanger	1638 Orkdal	10 119
	1695	1612 Hemne	4 325
		1613 Snillfjord	1 110
		1622 Agdenes	1 807
		1636 Meldal	4 030
		I alt	21 391
	Røros	1640 Røros	5 470
	1696	1644 Holtålen	2 256
		I alt	7 726

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
Nord- Trøndelag	Steinkjer 1791	1702 Steinkjer	20 382
		1718 Leksvik	3 522
		1723 Mosvik	954
		1724 Verran	2 825
		1725 Namdalseid	1 845
		1729 Inderøy	5 754
		1736 Snåsa	2 411
		I alt	37 693
		Namsos 1792	1703 Namsos
	1743 Høylandet		1 356
	1744 Overhalla		3 653
	1748 Fosnes		794
	1749 Flatanger		1 298
	I alt		19 328
	Stjørdalshalsen 1793	1714 Stjørdal	17 928
		1711 Meråker	2 563
		I alt	20 491
	Levanger/Verdalsøra 1794	1719 Levanger	17 446
		1721 Verdal	13 723
		1717 Frosta	2 425
		I alt	33 594
	Grong 1795	1742 Grong	2 523
		1738 Lierne	1 583
		1739 Røyrvik	656
		1740 Namsskogan	989
		I alt	5 751
	Rørвик 1796	1750 Vikna	3 775
1751 Nærøy		5 412	
1755 Leka		741	
I alt		9 928	
Nordland	Bodø 1891	1804 Bodø	40 388
		1836 Rødøy	1 619
		1837 Meløy	6 833
		1838 Gildeskål	2 419
		1839 Beiarn	1 357
		1840 Saltdal	5 013
		1841 Fauske	9 729
		1842 Skjerstad	1 125
		1845 Sørfold	2 485
		1848 Steigen	3 075
		1849 Hamarøy	2 101
		I alt	76 144

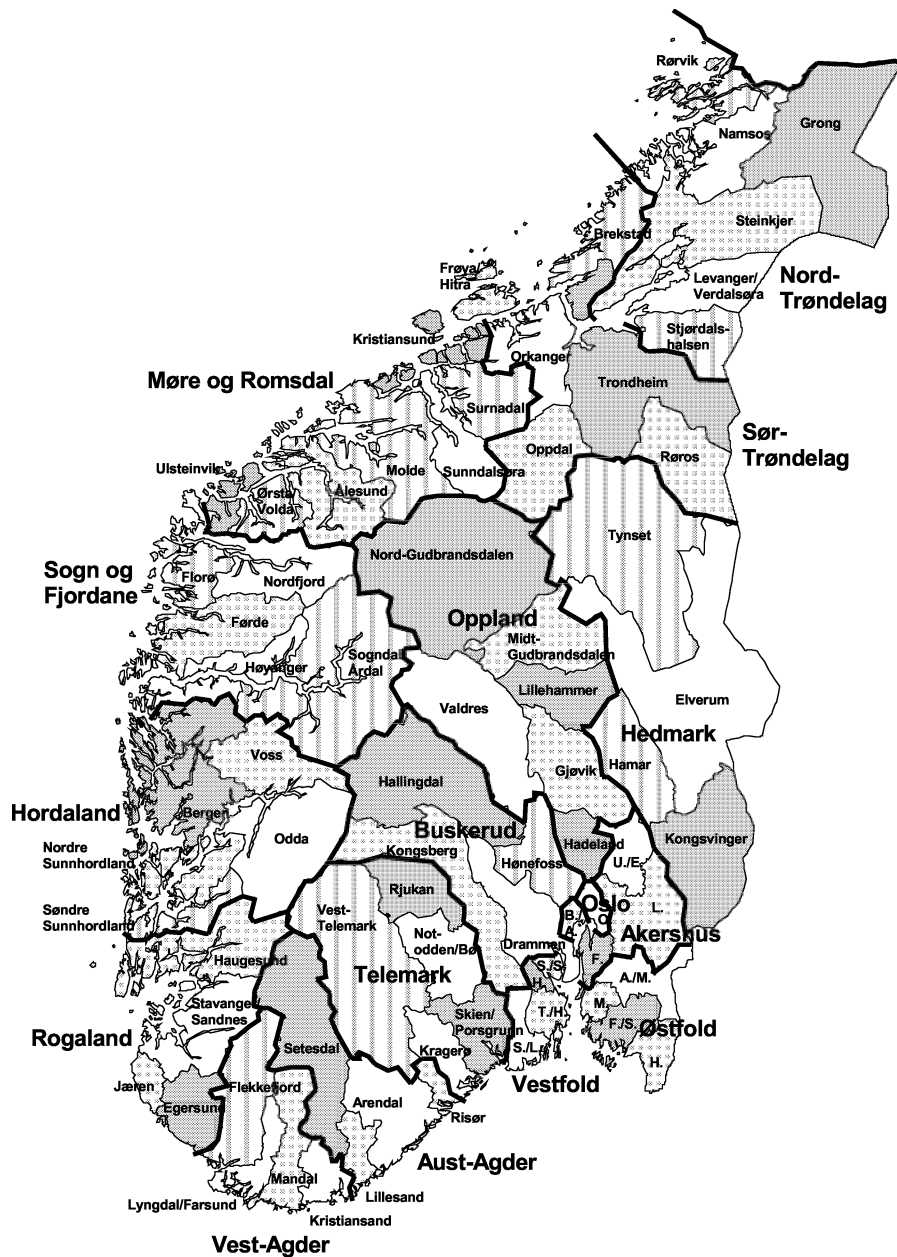
Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
	Narvik	1805 Narvik	18 498
	1892	1850 Tysfjord	2 372
		1851 Lødingen	2 537
		1852 Tjeldsund	1 523
		1853 Evenes	1 521
		1854 Ballangen	2 850
		I alt	29 301
	Brønnøysund	1813 Brønnøy	7 266
	1893	1811 Bindal	1 969
		1812 Sømna	2 128
		1815 Vega	1 428
		1816 Vevelstad	618
		I alt	13 409
	Sandnessjøen	1820 Alstahaug	7 448
	1894	1818 Herøy	1 921
		1822 Leirfjord	2 268
		1827 Dønna	1 635
		1834 Lurøy	2 141
		1835 Træna	489
		I alt	15 902
	Mosjøen	1824 Vefsn	13 585
	1895	1825 Grane	1 682
		1826 Hattfjelldal	1 635
		I alt	16 902
	Mo i Rana	1833 Rana	25 193
	1896	1828 Nesna	1 897
		1832 Hemnes	4 703
		I alt	31 793
	Lofoten	1865 Vågan	9 247
	1897	1856 Røst	667
		1857 Værøy	817
		1859 Flakstad	1 617
		1860 Vestvågøy	10 715
		1874 Moskenes	1 353
		I alt	24 416
	Vesterålen	1870 Sortland	8 910
	1898	1866 Hadsel	8 433
		1867 Bø	3 392
		1868 Øksnes	4 824
		1871 Andøy	5 854
		I alt	31 413

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
Troms	Harstad 1991	1901 Harstad	22 967
		1911 Kvæfjord	3 352
		1913 Skånland	3 136
		1915 Bjarkøy	604
		1917 Ibestad	1 899
		I alt	31 958
	Tromsø 1992	1902 Tromsø	57 485
		1933 Balsfjord	5 848
		1936 Karlsøy	2 531
		1938 Lyngen	3 342
		1939 Storfjord	1 866
		I alt	71 072
	Andselv 1993	1924 Målselv	7 073
		1919 Gratangen	1 340
		1920 Lavangen	1 060
		1922 Bardu	3 770
		1923 Salangen	2 385
		I alt	15 628
	Finnsnes 1994	1931 Lenvik	11 029
		1925 Sørreisa	3 353
		1926 Dyrøy	1 401
		1927 Tranøy	1 712
		1928 Torsken	1 201
		1929 Berg	1 145
		I alt	19 841
	Nord-Troms 1995	1942 Nordreisa	4 816
1941 Skjervøy		2 973	
1943 Kvænangen		1 516	
1940 Gáivuotna-Kåfjord		2 484	
I alt		11 789	
Finnmark	Vadsø 2091	2003 Vadsø	6 164
		2002 Vardø	2 913
		2024 Berlevåg	1 261
		2025 Deatnu-Tana	3 137
		2027 Unjárga-Nesseby	1 035
		2028 Båtsfjord	2 544
		I alt	17 054
		Hammerfest 2092	2004 Hammerfest
	2017 Kvalsund		1 148
	2018 Måsøy		1 541
	2019 Nordkapp		3 606
	2020 Porsanger		4 422
	2021 Kárásjohka-Karasjok		2 857

Fylke	Økonomiske region/Kode	Kommune	Folkemengde
		2022 Lebesby	1 538
		2023 Gamvik	1 337
		I alt	25 665
	Alta	2012 Alta	16 537
	2093	2011 Guovdageaidnu- Kautokeino	3 140
		2014 Loppa	1 448
		2015 Hasvik	1 245
		I alt	22 370
	Kirkenes	2030 Sør-Varanger	9 790
	2094		

Kart

Økonomiske regioner for Sør-Norge

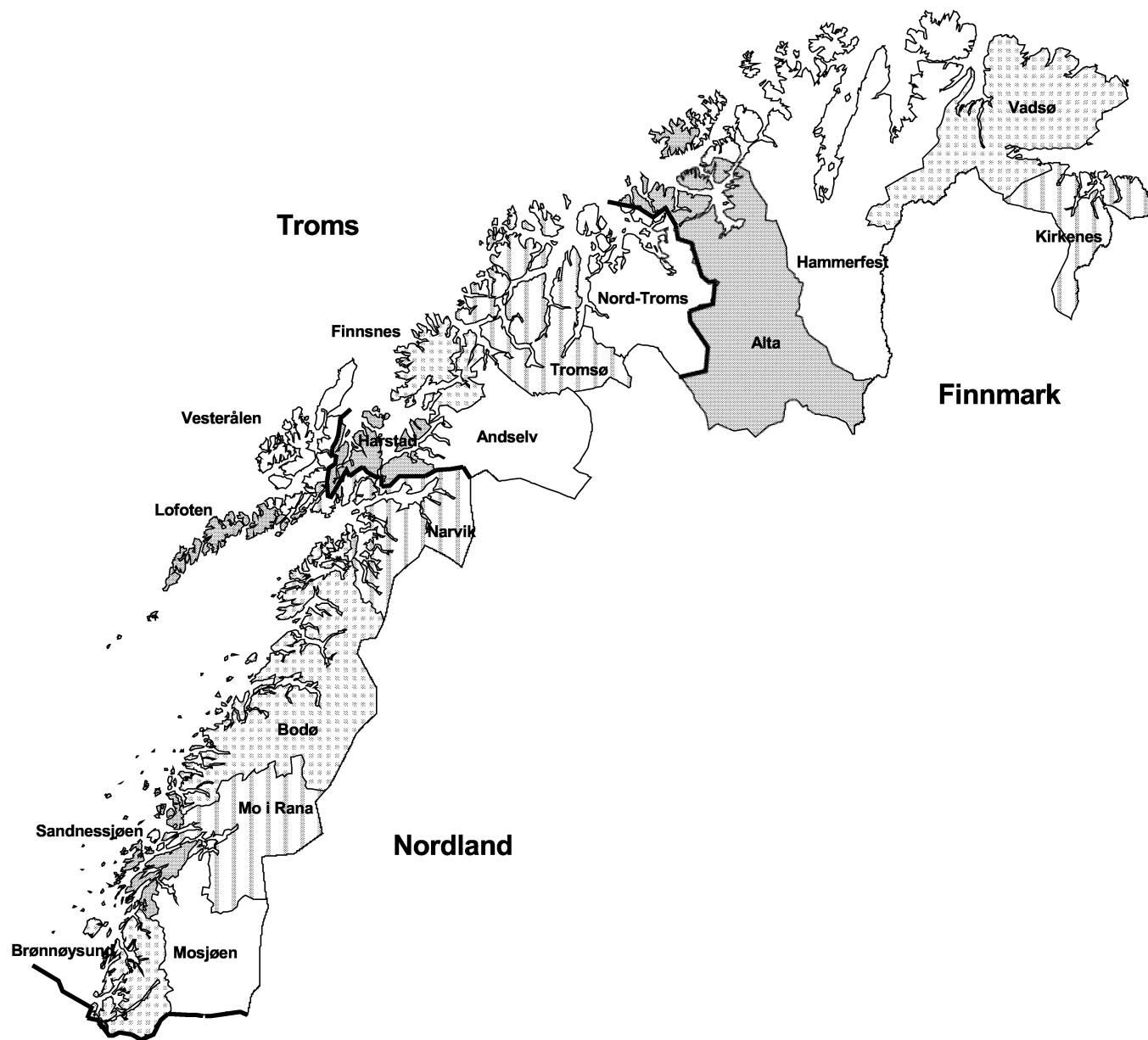

Fullstendige navn på regioner i Østfold, Akershus, Oslo og Vestfold finnes på fylkeskartene.

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

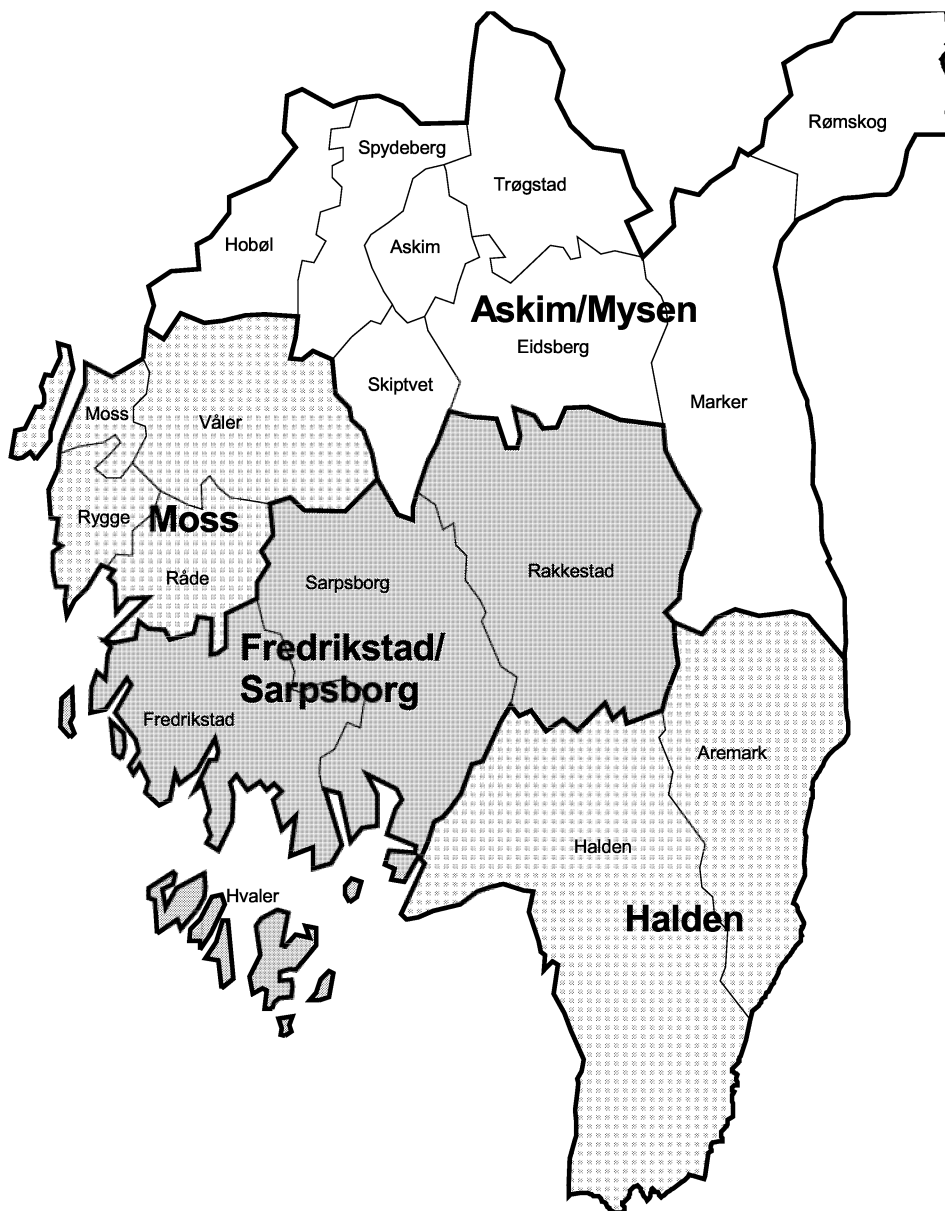
Økonomiske regioner for Nord-Norge

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

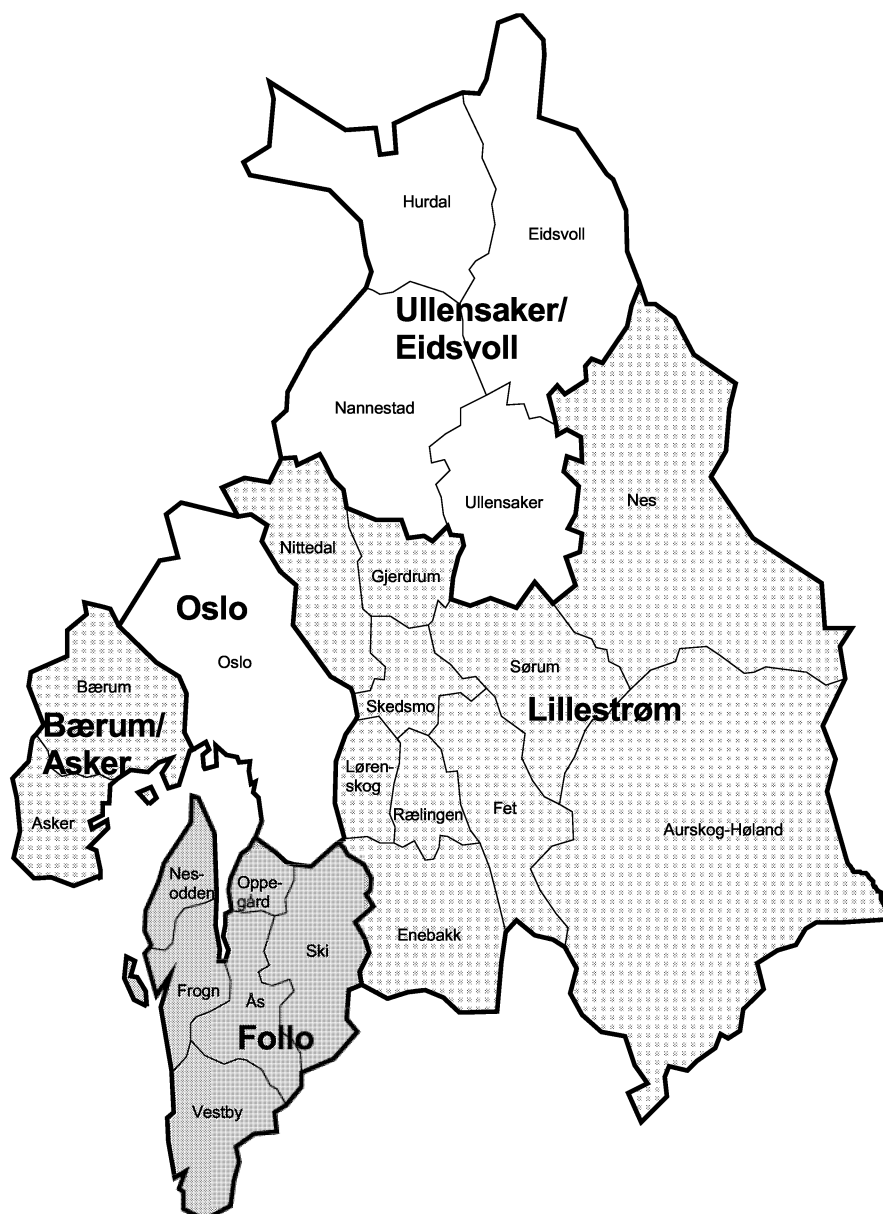
Økonomiske regioner for Østfold fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

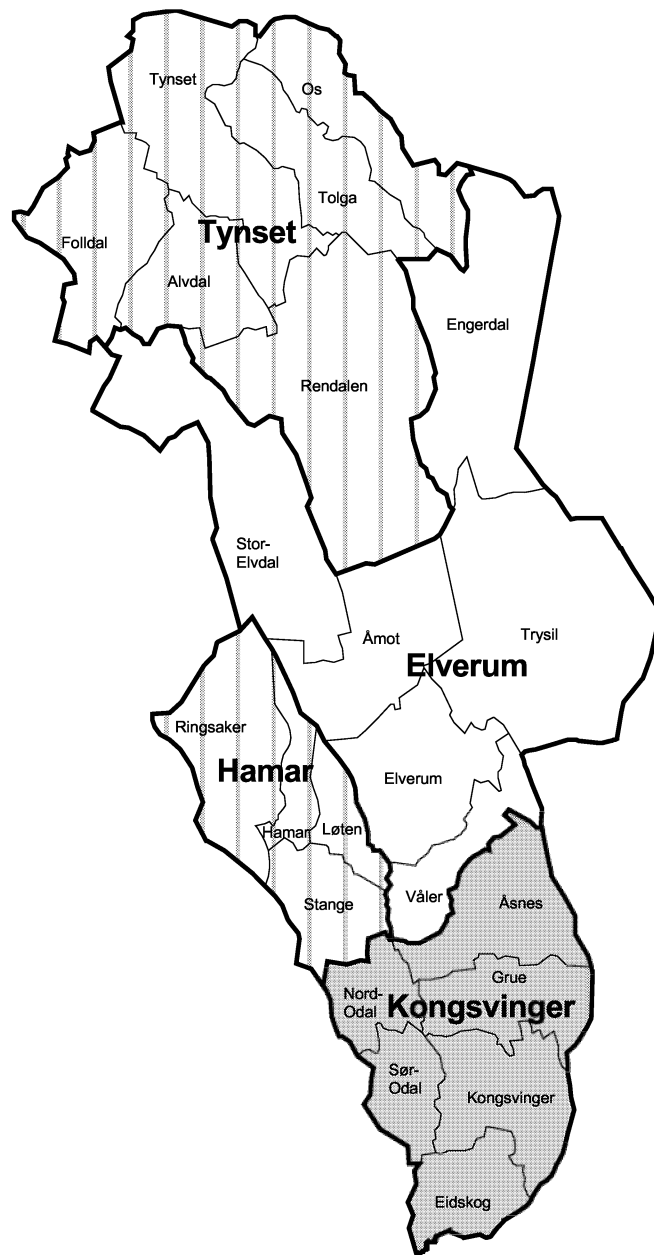
Økonomiske regioner for Akershus og Oslo fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Hedmark fylke

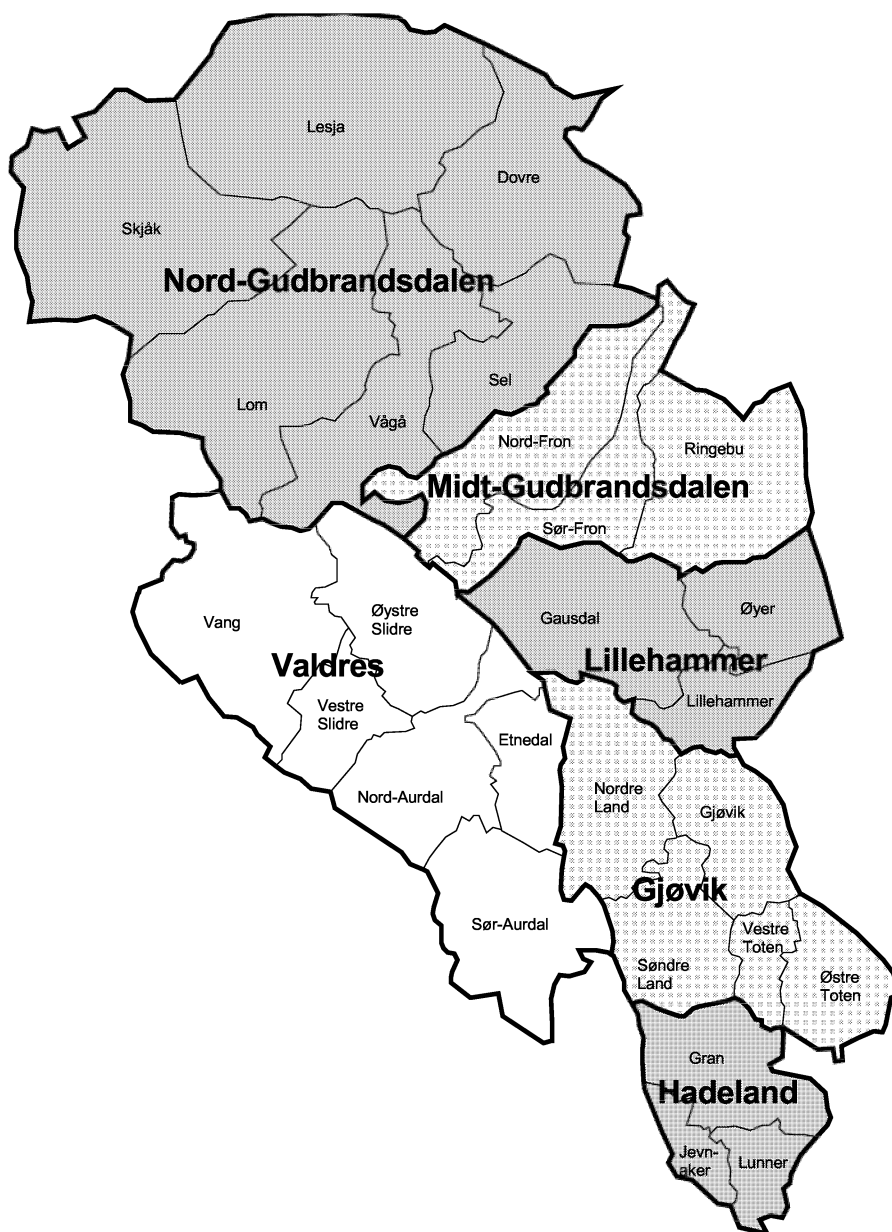

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

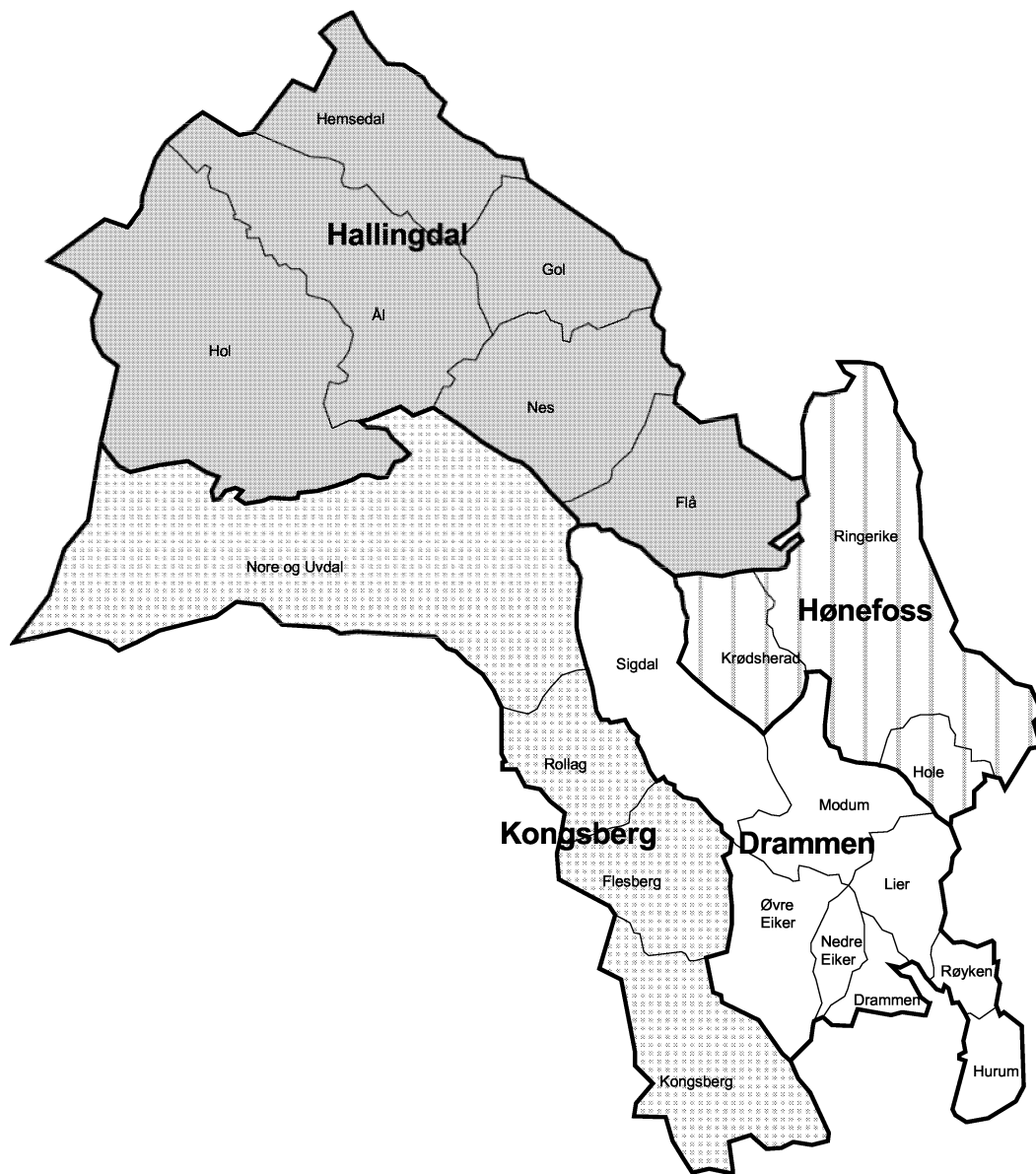
Økonomiske regioner for Oppland fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Buskerud fylke

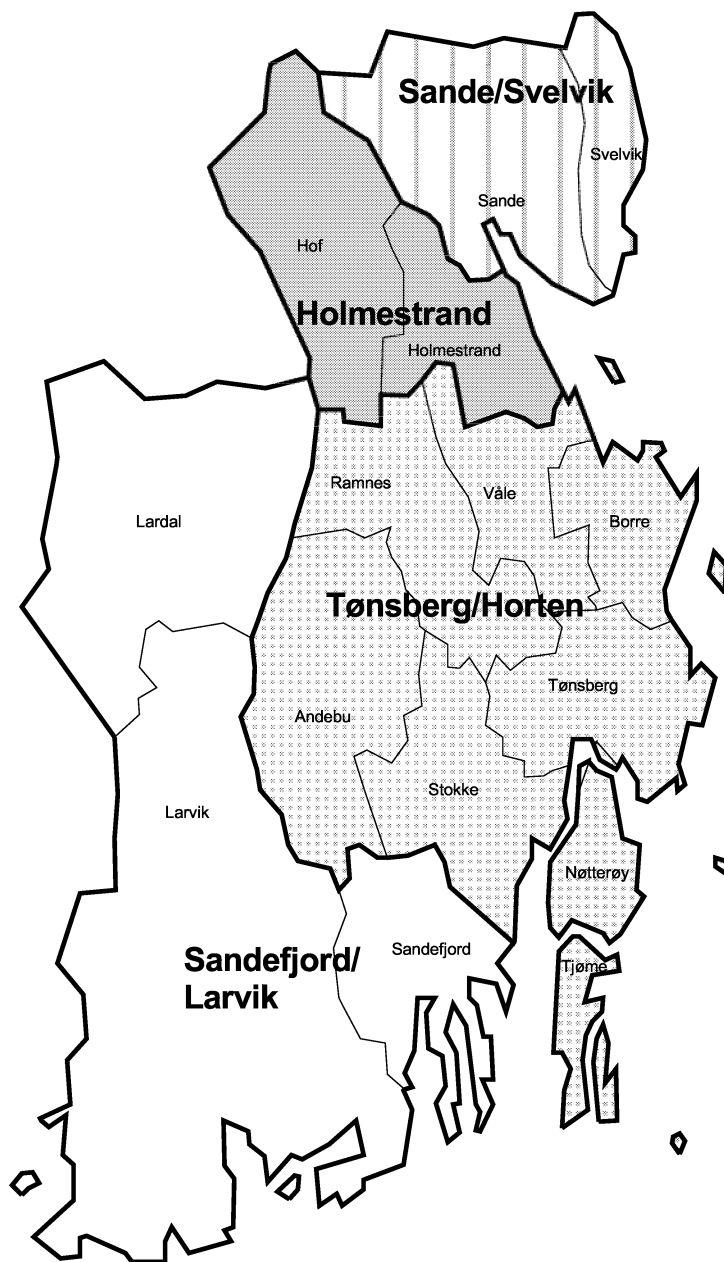

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Vestfold fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

Økonomiske regioner for Telemark fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

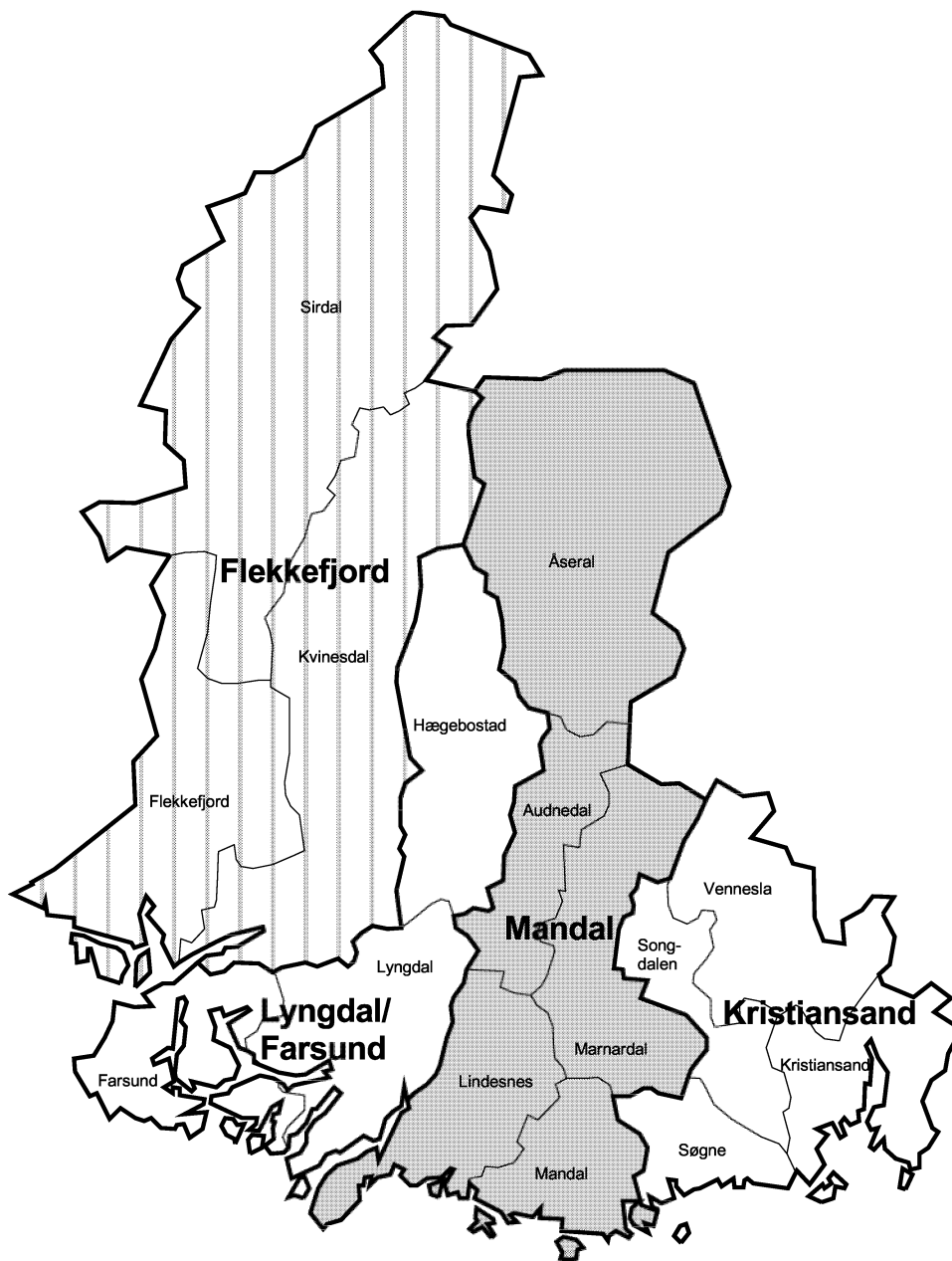
Økonomiske regioner for Aust-Agder fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Vest-Agder fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

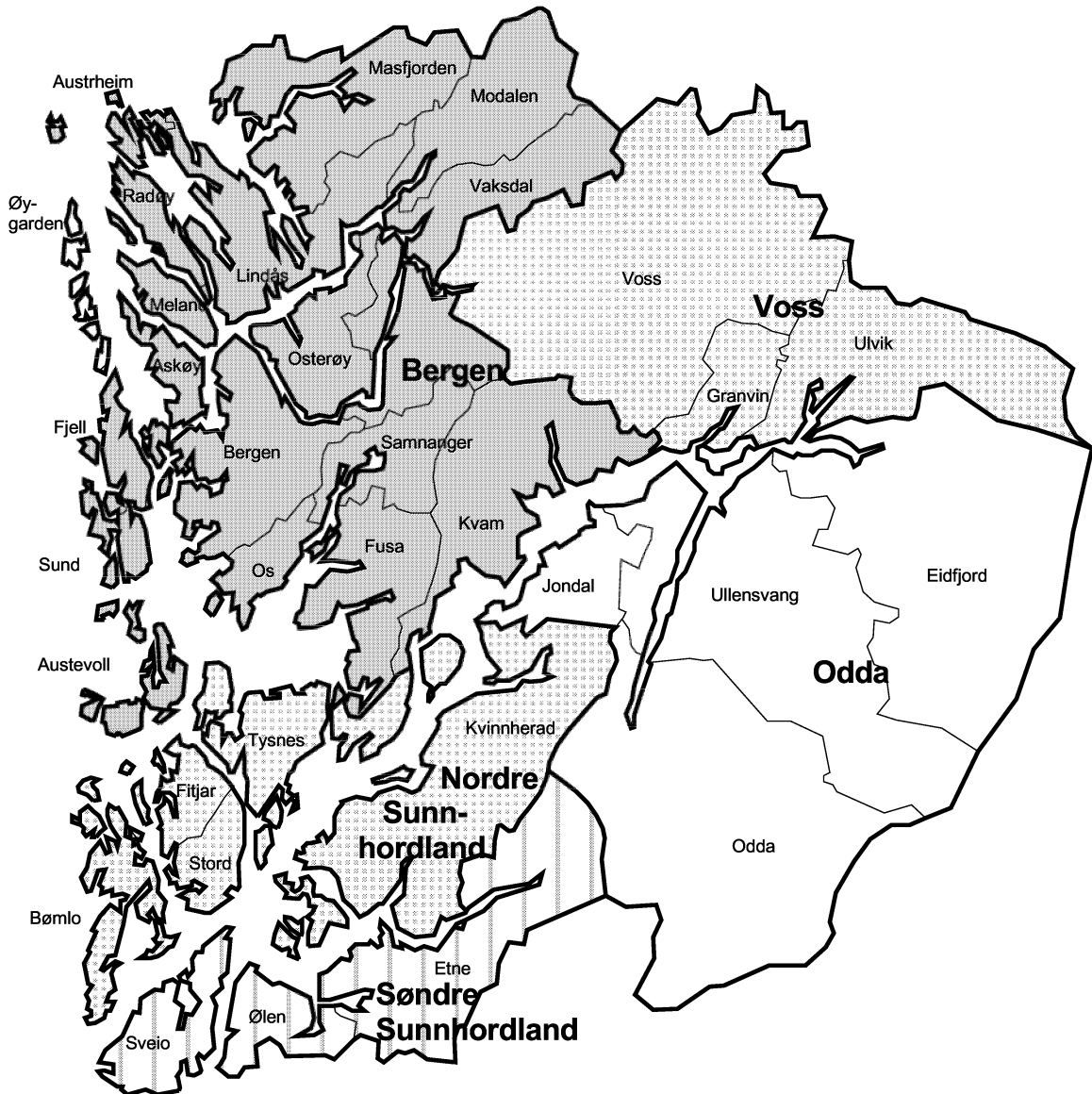
Økonomiske regioner for Rogaland fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Hordaland fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

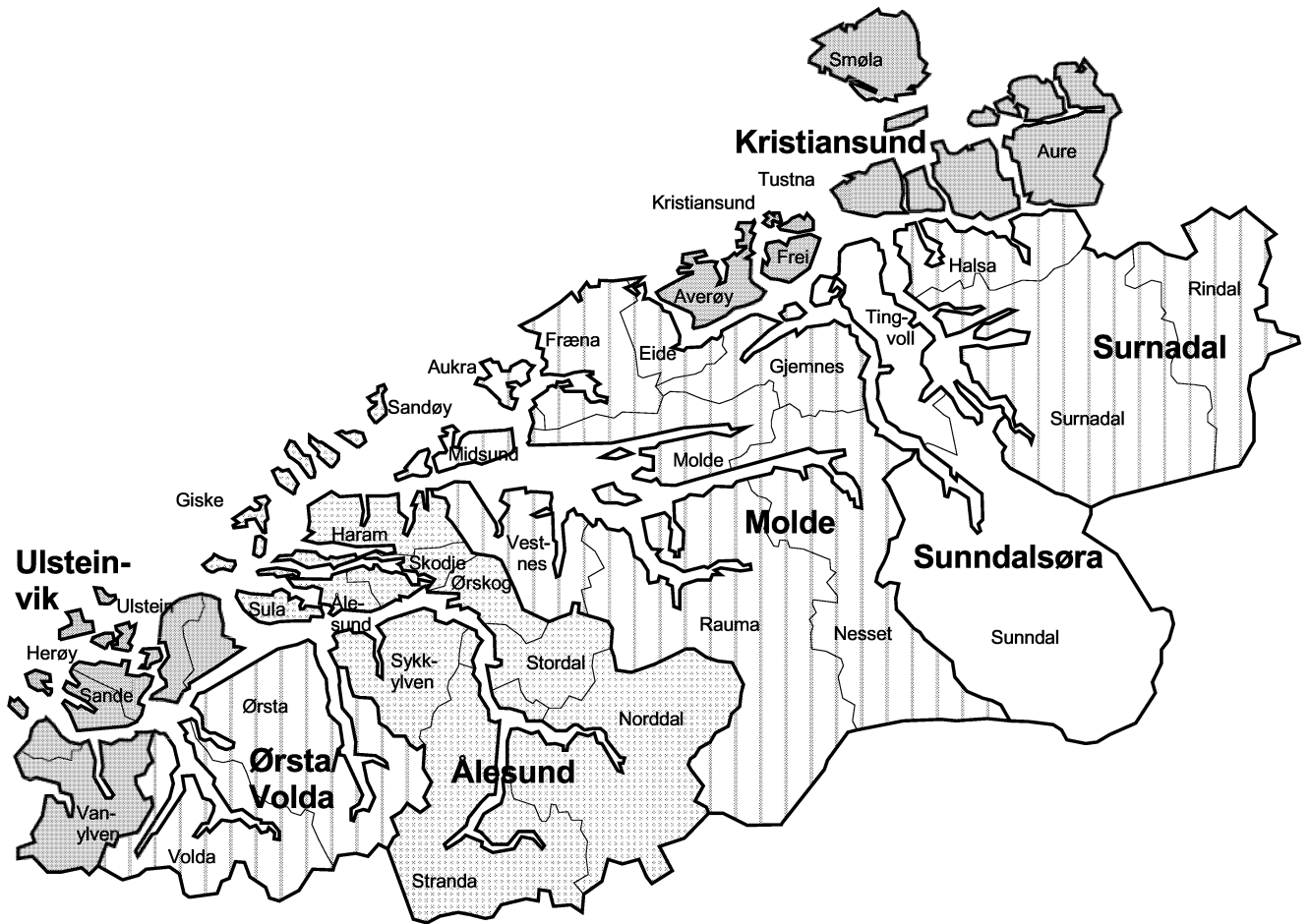
Økonomiske regioner for Sogn og Fjordane fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Økonomiske regioner for Møre og Romsdal fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

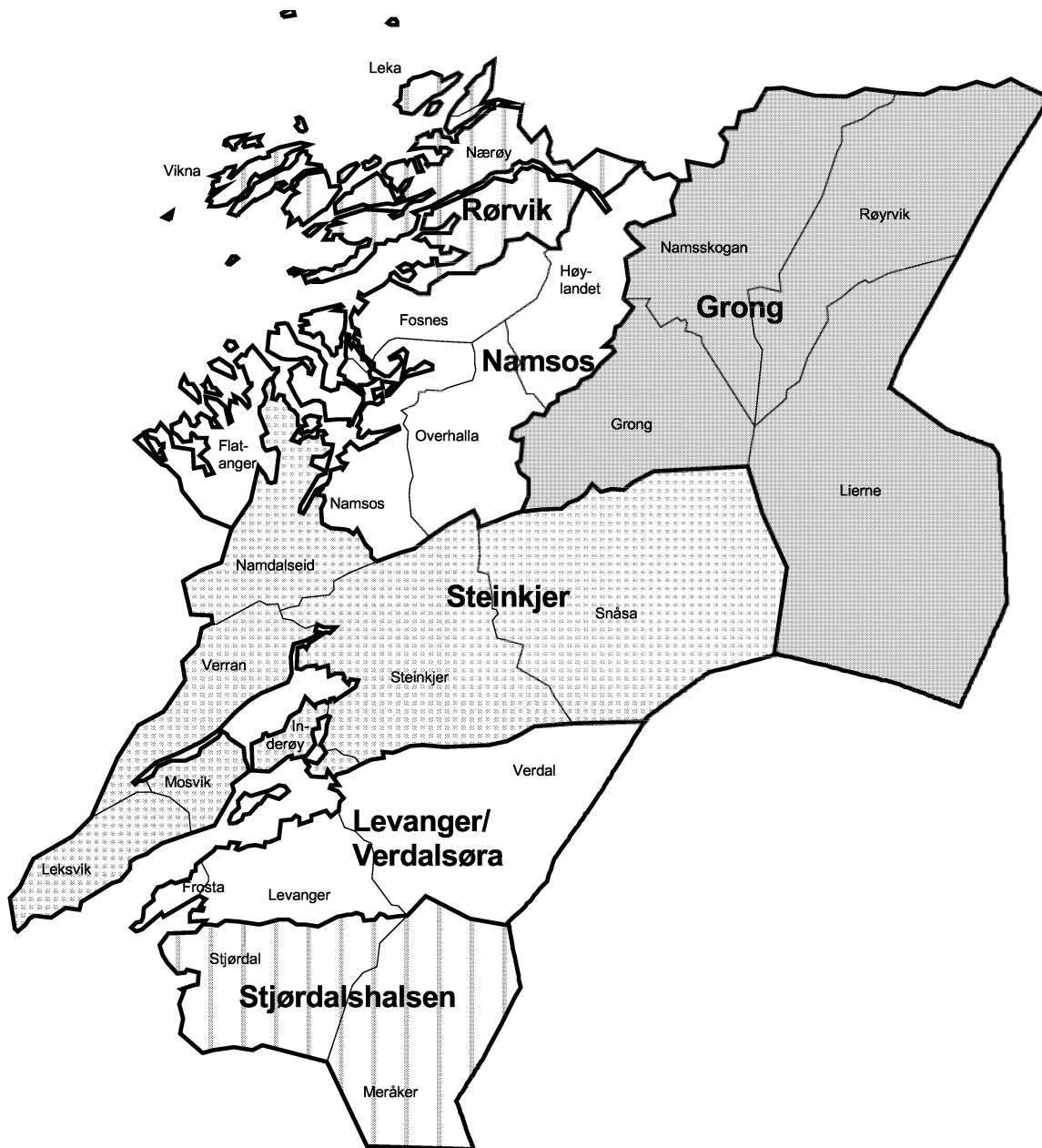
Økonomiske regioner for Sør-Trøndelag fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

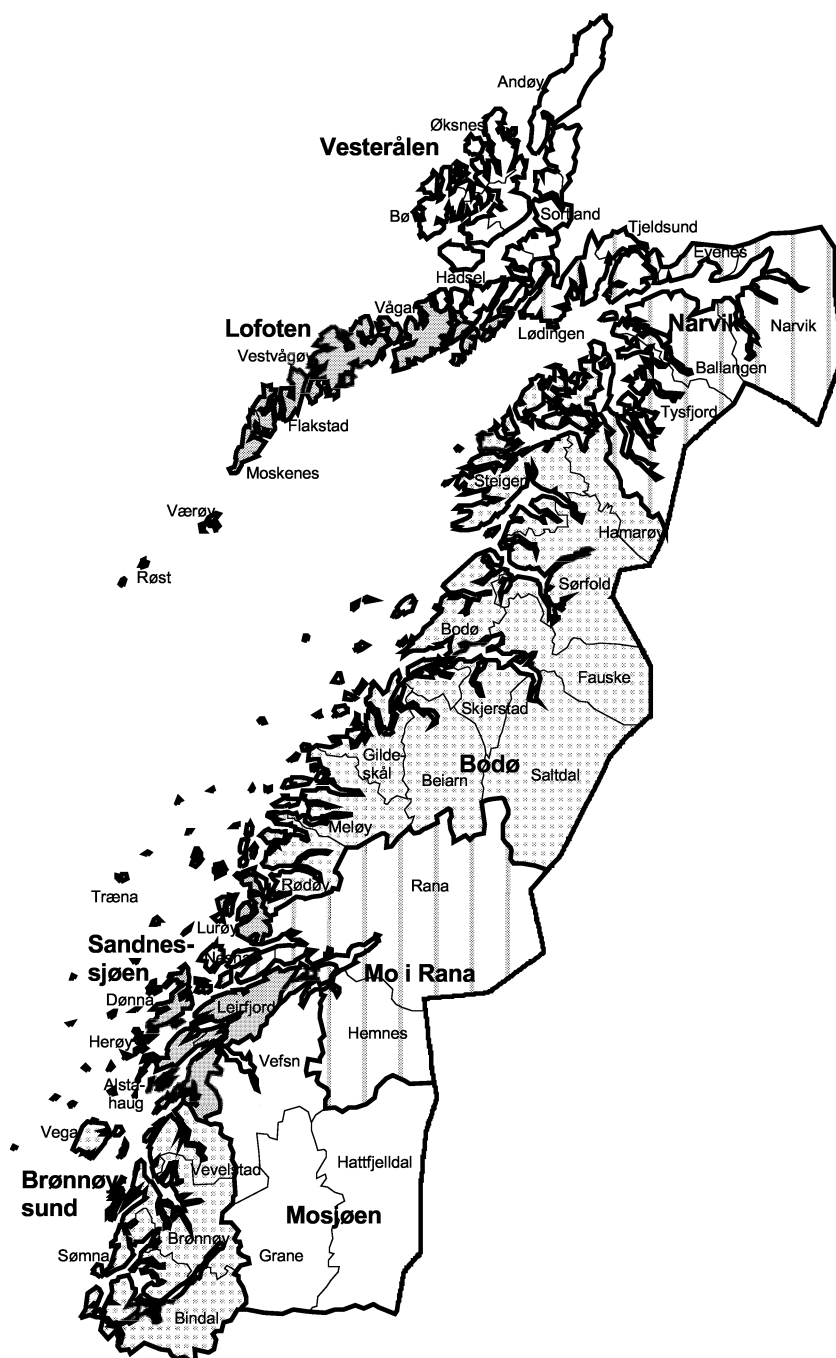
Økonomiske regioner for Nord-Trøndelag fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

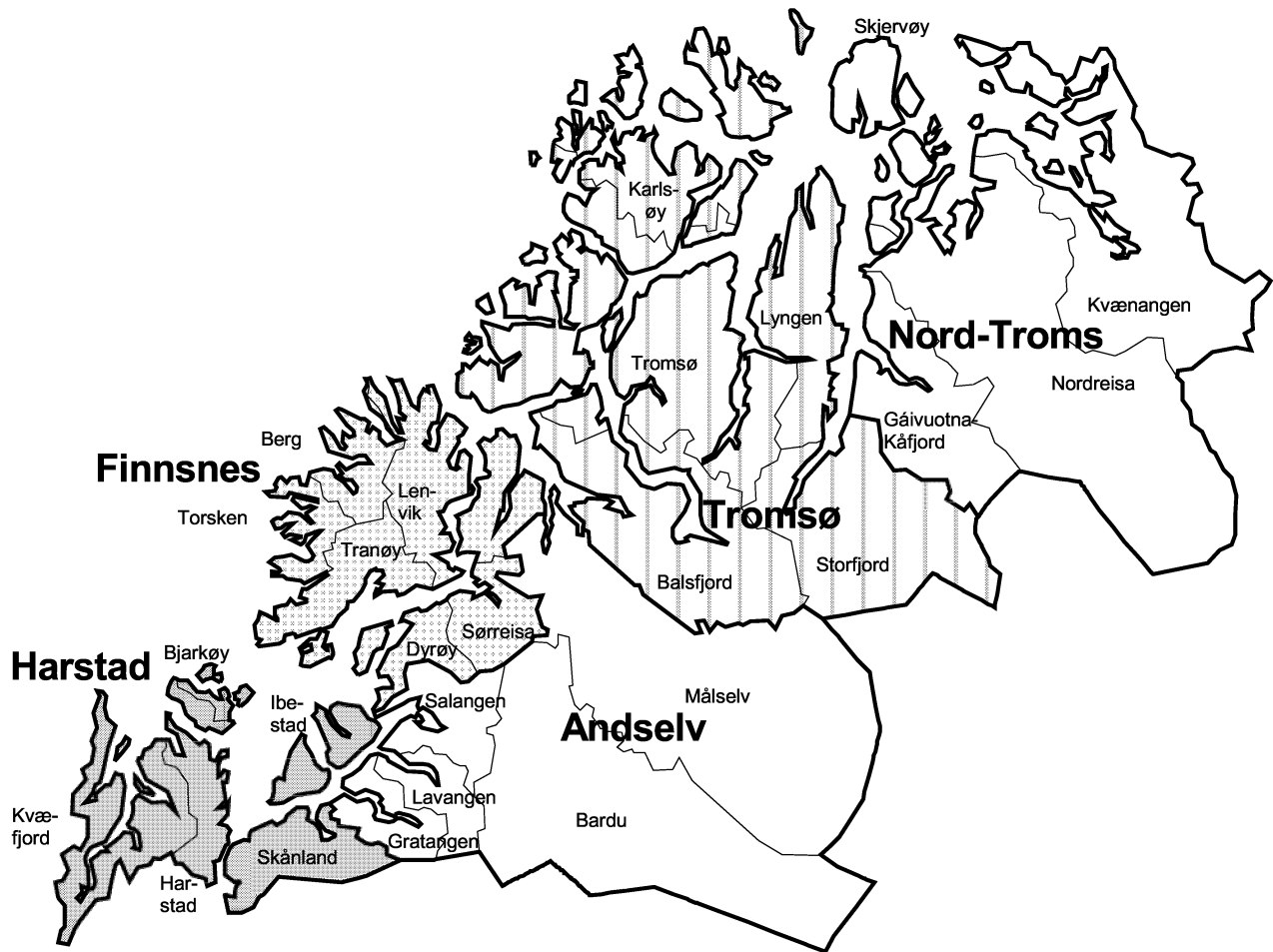
Økonomiske regioner for Nordland fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

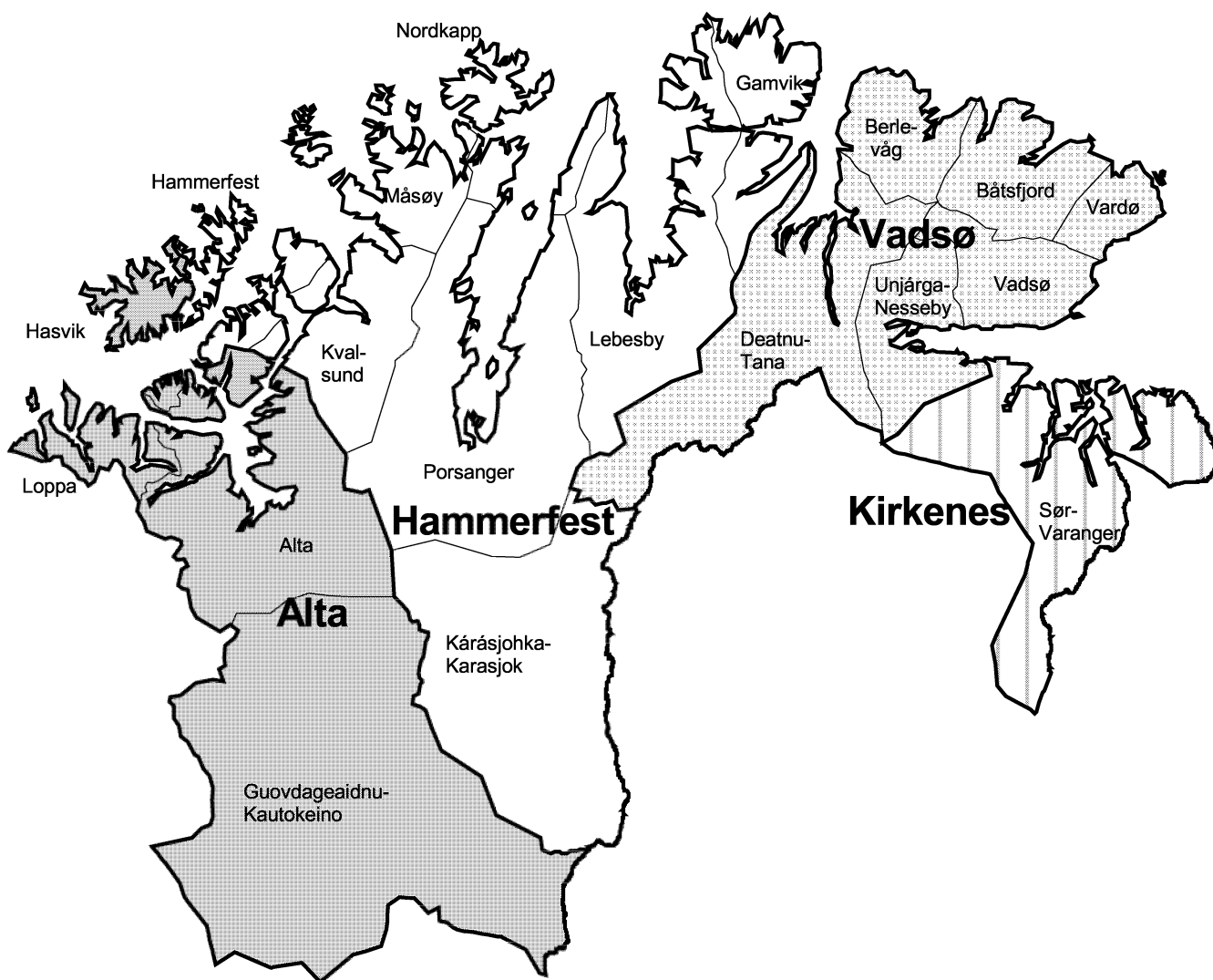
Økonomiske regioner for Troms fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ref. SSB/feb. 1999

Statistisk sentralbyrå
 Statistics Norway

Økonomiske regioner for Finnmark fylke

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Ref. SSB/feb. 1999

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Kommuneinndeling pr. 1. januar 1999

Kommuner sortert etter nummer

01 Østfold fylke

0101 Halden
0104 Moss
0105 Sarpsborg
0106 Fredrikstad
0111 Hvaler
0118 Aremark
0119 Marker
0121 Rømskog
0122 Trøgstad
0123 Spydeberg
0124 Askim
0125 Eidsberg
0127 Skiptvet
0128 Rakkestad
0135 Råde
0136 Rygge
0137 Våler
0138 Hobøl

02 Akershus fylke

0211 Vestby
0213 Ski
0214 Ås
0215 Frogn
0216 Nesodden
0217 Oppegård
0219 Bærum
0220 Asker
0221 Aurskog-Høland
0226 Sørums
0227 Fet
0228 Rælingen
0229 Enebakk
0230 Lørenskog
0231 Skedsmo
0233 Nittedal
0234 Gjerdrum
0235 Ullensaker
0236 Nes
0237 Eidsvoll
0238 Nannestad
0239 Hurdal

03 Oslo fylke

0301 Oslo

04 Hedmark fylke

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0412 Ringsaker
0415 Løten
0417 Stange
0418 Nord-Odal
0419 Sør-Odal
0420 Eidskog
0423 Grue
0425 Åsnes
0426 Våler
0427 Elverum
0428 Trysil
0429 Åmot
0430 Stor-Elvdal
0432 Rendalen
0434 Engerdal
0436 Tolga
0437 Tynset
0438 Alvdal
0439 Folldal
0441 Os

05 Oppland fylke

0501 Lillehammer
0502 Gjøvik
0511 Dovre
0512 Lesja
0513 Skjåk
0514 Lom
0515 Vågå
0516 Nord-Fron
0517 Sel
0519 Sør-Fron
0520 Ringebu
0521 Øyer
0522 Gausdal
0528 Østre Toten
0529 Vestre Toten
0532 Jevnaker
0533 Lunner
0534 Gran
0536 Søndre Land
0538 Nordre Land
0540 Sør-Aurdal
0541 Etne
0542 Nord-Aurdal
0543 Vestre Slidre
0544 Øystre Slidre
0545 Vang

06 Buskerud fylke

0602 Drammen
 0604 Kongsberg
 0605 Ringerike
 0612 Hole
 0615 Flå
 0616 Nes
 0617 Gol
 0618 Hemsedal
 0619 Ål
 0620 Hol
 0621 Sigdal
 0622 Krødsherad
 0623 Modum
 0624 Øvre Eiker
 0625 Nedre Eiker
 0626 Lier
 0627 Røyken
 0628 Hurum
 0631 Flesberg
 0632 Rollag
 0633 Nore og Uvdal

07 Vestfold fylke{TC "07 Vestfold fylke"}

0701 Borre
 0702 Holmestrand
 0704 Tønsberg
 0706 Sandefjord
 0709 Larvik
 0711 Svelvik
 0713 Sande
 0714 Hof
 0716 Våle
 0718 Ramnes
 0719 Andebu
 0720 Stokke
 0722 Nøtterøy
 0723 Tjøme
 0728 Lardal

08 Telemark fylke{TC "08 Telemark fylke"}

0805 Porsgrunn
 0806 Skien
 0807 Notodden
 0811 Siljan
 0814 Bamble
 0815 Kragerø
 0817 Drangedal
 0819 Nome
 0821 Bø
 0822 Sauherad
 0826 Tinn
 0827 Hjartdal
 0828 Seljord
 0829 Kviteseid
 0830 Nissedal
 0831 Fyresdal
 0833 Tokke
 0834 Vinje

09 Aust-Agder fylke{TC "09 Aust-Agder fylke"}

0901 Risør{TC "0901 Risør"}
 0904 Grimstad
 0906 Arendal
 0911 Gjerstad
 0912 Vegårshei
 0914 Tvedestrand
 0919 Froland
 0926 Lillesand
 0928 Birkenes
 0929 Åmli
 0935 Iveland
 0937 Evje og Hornnes
 0938 Bygland
 0940 Valle
 0941 Bykle

10 Vest-Agder fylke{TC "10 Vest-Agder fylke"}

1001 Kristiansand{TC "1001 Kristiansand"}
 1002 Mandal
 1003 Farsund
 1004 Flekkefjord
 1014 Vennesla
 1017 Songdalen
 1018 Søgne
 1021 Marnardal
 1026 Åseral
 1027 Audnedal
 1029 Lindesnes
 1032 Lyngdal
 1034 Hægebostad
 1037 Kvinesdal
 1046 Sirdal

11 Rogaland fylke{TC "11 Rogaland fylke"}

1101 Eigersund
 1102 Sandnes
 1103 Stavanger
 1106 Haugesund
 1111 Sokndal
 1112 Lund
 1114 Bjerkreim
 1119 Hå
 1120 Klepp
 1121 Time
 1122 Gjesdal
 1124 Sola
 1127 Randaberg
 1129 Forsand
 1130 Strand
 1133 Hjelmeland
 1134 Suldal
 1135 Sauda
 1141 Finnøy
 1142 Rennesøy
 1144 Kvitsøy
 1145 Bokn
 1146 Tysvær
 1149 Karmøy

1151 Utsira
1154 Vindafjord

12 Hordaland fylke{TC "12 Hordaland fylke"}

1201 Bergen
1211 Etne
1214 Ølen
1216 Sveio
1219 Bømlo
1221 Stord
1222 Fitjar
1223 Tysnes
1224 Kvinnherad
1227 Jondal
1228 Odda
1231 Ullensvang
1232 Eidfjord
1233 Ulvik
1234 Granvin
1235 Voss
1238 Kvam
1241 Fusa
1242 Samnanger
1243 Os
1244 Austevoll
1245 Sund
1246 Fjell
1247 Askøy
1251 Vaksdal
1252 Modalen
1253 Osterøy
1256 Meland
1259 Øygarden
1260 Radøy
1263 Lindås
1264 Austrheim
1265 Fedje
1266 Masfjorden

14 Sogn og Fjordane fylke{TC "14 Sogn og Fjordane fylke"}

1401 Flora
1411 Gulen
1412 Solund
1413 Hyllestad
1416 Høyanger
1417 Vik
1418 Balestrand
1419 Leikanger
1420 Sogndal
1421 Aurland
1422 Lærdal
1424 Årdal
1426 Luster
1428 Askvoll
1429 Fjaler
1430 Gaular
1431 Jølster
1432 Førde

1433 Naustdal
1438 Bremanger
1439 Vågsøy
1441 Selje
1443 Eid
1444 Hornindal
1445 Gloppen
1449 Stryn

15 Møre og Romsdal fylke{TC "15 Møre og Romsdal fylke"}

1502 Molde
1503 Kristiansund
1504 Ålesund
1511 Vanylven
1514 Sande
1515 Herøy
1516 Ulstein
1517 Hareid
1519 Volda
1520 Ørsta
1523 Ørskog
1524 Norddal
1525 Stranda
1526 Stordal
1528 Sykkylven
1529 Skodje
1531 Sula
1532 Giske
1534 Haram
1535 Vestnes
1539 Rauma
1543 Nasset
1545 Midsund
1546 Sandøy
1547 Aukra
1548 Fræna
1551 Eide
1554 Averøy
1556 Frei
1557 Gjemnes
1560 Tingvoll
1563 Sunndal
1566 Surnadal
1567 Rindal
1569 Aure
1571 Halså
1572 Tustna
1573 Smøla

16 Sør-Trøndelag fylke{TC "16 Sør-Trøndelag fylke"}

1601 Trondheim
1612 Hemne
1613 Snillfjord
1617 Hitra
1620 Frøya
1621 Ørland
1622 Agdenes

1624	Rissa	1826	Hattfjelldal
1627	Bjugn	1827	Dønna
1630	Åfjord	1828	Nesna
1632	Roan	1832	Hemnes
1633	Osen	1833	Rana
1634	Oppdal	1834	Lurøy
1635	Rennebu	1835	Træna
1636	Meldal	1836	Rødøy
1638	Orkdal	1837	Meløy
1640	Rørø	1838	Gildeskål
1644	Holtålen	1839	Beiarn
1648	Midtre Gauldal	1840	Saltdal
1653	Melhus	1841	Fauske
1657	Skaun	1842	Skjerstad
1662	Klæbu	1845	Sørfold
1663	Malvik	1848	Steigen
1664	Selbu	1849	Hamarøy
1665	Tydal	1850	Tysfjord

17 Nord-Trøndelag fylke{TC "17 Nord-Trøndelag fylke"}

1702	Steinkjer	1851	Lødingen
1703	Namsos	1852	Tjeldsund
1711	Meråker	1853	Evenes
1714	Stjørdal	1854	Ballangen
1717	Frosta	1856	Røst
1718	Leksvik	1857	Værøy
1719	Levanger	1859	Flakstad
1721	Verdal	1860	Vestvågøy
1723	Mosvik	1865	Vågan
1724	Verran	1866	Hadsel
1725	Namdalseid	1867	Bø
1729	Inderøy	1868	Øksnes
1736	Snåsa	1870	Sortland
1738	Lierne	1871	Andøy
1739	Røyrvik	1874	Moskenes
1740	Namsskogan		
1742	Grong		
1743	Høylandet		
1744	Overhalla		
1748	Fosnes		
1749	Flatanger		
1750	Vikna		
1751	Nærøy		
1755	Leka		

18 Nordland fylke{TC "18 Nordland fylke"}

1804	Bodø	1901	Harstad
1805	Narvik	1902	Tromsø
1811	Bindal	1911	Kvæfjord
1812	Sømna	1913	Skånland
1813	Brønnøy	1915	Bjarkøy
1815	Vega	1917	Ibestad
1816	Vevelstad	1919	Gratangen
1818	Herøy	1920	Lavangen
1820	Alstahaug	1922	Bardu
1822	Leirfjord	1923	Salangen
1824	Vefsn	1924	Målselv
1825	Grane	1925	Sørreisa
		1926	Dyrøy
		1927	Tranøy
		1928	Torsken
		1929	Berg
		1931	Lenvik
		1933	Balsfjord
		1936	Karlsøy
		1938	Lyngen
		1939	Storfjord

19 Troms fylke{TC "19 Troms fylke"}

1940 Gáivuotna⁴ -

Kåfjord

1941 Skjervøy

1942 Nordreisa

1943 Kvænangen

20 Finnmark fylke{TC "20 Finnmark fylke"}

2002 Vardø

2003 Vadsø

2004 Hammerfest

2011 Guovdageaidnu -

Kautokeino

2012 Alta

2014 Loppa

2015 Hasvik

2017 Kvalsund

2018 Måsøy

2019 Nordkapp

2020 Porsanger

2021 Kárásjohka -

Karasjok

2022 Lebesby

2023 Gamvik

2024 Berlevåg

2025 Deatnu - Tana

2027 Unjárga -

Nesseby

2028 Båtsfjord

2030 Sør-Varanger

⁴ Samisk navneform i bruk fra 2. februar 1994.

Vedlegg C

Oversikt over landsdeler

Kode	Navn	Fylker
1	Oslo og Akershus	Oslo og Akershus
2	Hedmark og Oppland	Hedmark og Oppland
3	Sør-Østlandet	Østfold, Buskerud, Vestfold og Telemark
4	Agder og Rogaland	Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland
5	Vestlandet	Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal
6	Trøndelag	Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
7	Nord-Norge	Nordland, Troms og Finnmark

Dersom aggregerte data for de tre landsdelene Oslo og Akershus, Hedmark og Oppland og Sør-Østlandet benyttes, skal disse presenteres under navnet Østlandet.

Vedlegg D

Høringsinstanser	Svar
Østfold fylkeskommune	x
Akershus fylkeskommune	x
Oslo kommune	
Hedmark fylkeskommune	
Oppland fylkeskommune	x
Buskerud fylkeskommune	
Vestfold fylkeskommune	
Telemark fylkeskommune	
Aust-Agder fylkeskommune	x
Vest-Agder fylkeskommune	x
Rogaland fylkeskommune	
Hordaland fylkeskommune	
Sogn og Fjordane fylkeskommune	
Møre og Romsdal fylkeskommune	
Sør-Trøndelag fylkeskommune	
Nord-Trøndelag fylkeskommune	x
Nordland fylkeskommune	x
Troms fylkeskommune*	x
Finnmark fylkeskommune	x
Kommunal- og regionaldepartementet**	x
Miljøverndepartementet	x
Norsk institutt for by- og regionforskning	
Transportøkonomisk Institutt	
Kommunenes sentralforbund	
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet/ Geografisk institutt	x
Universitetet i Bergen/ Institutt for geografi	
Universitetet i Oslo/ Institutt for	

* I Troms fikk vi også en uttalelse fra Nord-Troms Regionråd

** Høringsuttalelsen kom pr. telefon

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter*Recent publications in the series Report*

Merverdiavgift på 23 prosent kommer i tillegg til prisene i denne oversikten hvis ikke annet er oppgitt

- 98/5 A.S. Bye og K. Mork: Resultatkontroll jordbruk 1998: Gjennomføring av tiltak mot forurensninger. 1998. 89s. 95 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4397-1
- 98/6 K.R. Gerdrup: Skattesystem og skattestatistikk i et historisk perspektiv. 1998. 59s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4531-1
- 98/7 E. Lofthus og Å. Osmunddalen: Innvandrere og sosialhjelp: Får mer fordi de trenger mer?. 1998. 32s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4533-8
- 98/8 A. Langørgen og R. Aaberge: Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. 1998. 60s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4535-4
- 98/9 A. Thomassen og R. Jensen: Kvadratmeterpriser for skolebygg. 1998. 24s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4539-7
- 98/10 K. Ibenholt og H. Wiig: Massebalanse i den makroøkonomiske modellen MSG-EE. 1998. 49s. 110 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4541-9
- 98/11 H. Bild, J.E. Finnvold, K.K. Lie, R. Nordhagen og A. Schjalm: Hvordan møter småbarnsfamiliehelsetjenesten? 1998. 99s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4550-8
- 98/12 D. Roll-Hansen: Informasjonsteknologi i lærerutdanninga. 1998. 56s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4554-0
- 98/13 A. Langørgen: Virkninger av lokalt bosettingsmønster på kostnader i kommunal tjenesteyting. 1998. 32s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4555-9
- 98/14 Ø. Landfald og M. Bråthen: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak: Dokumentasjon og analyse. 1998. 53s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4561-3
- 98/15 T.I. Tysse og N. Keilman: Utvandring blant innvandrere 1975-1995. 1998. 160s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4581-8
- 98/16 S. Blom: Levekår blant ikke-vestlige innvandrere i Norge. 1998. 81s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4582-6
- 98/17 J. Epland: Endringer i fordelingen av husholdningsinntekt 1986-1996. 1998. 65s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4584-2
- 98/18 K. Lund: Inntektsfordelinga i den norske landbruksbefolkninga og fordelingseffektar av direkte støtteordningar. 1998. 46s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4585-0
- 98/19 H.K. Reppen: Bruk av folkebibliotek 1998. 1998. 46s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4586-9
- 98/20 Ø. Landfald og M. Bråthen: Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996: Overgang til jobb og utdanning. 1998. 48s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4596-6
- 98/21 J. Møen: Produktivitetsutviklingen i norsk industri 1980-1990 - en analyse av dynamikken basert på mikrodata. 1998. 85s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4597-4
- 98/22 K. Flugsrud og G. Haakonsen: Utslipp til luft fra utenlandske skip i norske farvann 1996 og 1997. 1998. 37s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4599-0
- 98/23 E. Nørgaard: The Norwegian Balance of Payments: Sources and methods. 1998. 72s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4600-8
- 98/24 H. Hungnes: Imperfeksjoner i kapital-markedet. 1998. 37s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4602-4
- 98/25 T. Løwe: Levekår i landbruket: En studie av landbruksbefolkningens levekår. 1998. 181s. 220 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4603-2
- 99/1 A.C. Hansen: Fremskrivning av støybelastning for veitrafikk. 1999. 31s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4659-8
- 99/2 T.W. Bersvendsen, J.L. Hass, K. Mork og B.H. Strand: Ressursinnsats, utslipp og rensing i den kommunale avløpssektoren, 1997. 71s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4663-6
- 99/3 P. Boug: Modellering av faktoreterspørsel. 60s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4665-2